

Három megyei utat korszerűsíténeek

Egyelőre a tervezésnél tartanak

Fotó: Nagy Tibor

Három megyei út korszerűsítési tervének kivitelezési stádiumára kérdeztünk rá a Maros Megyei Tanács Műszaki Igazgatóságán, miután a Maros Megyei Tanács közzétette, hogy útjára indította a 153-as jelzésű megyei út Nyáradremete–Szováta közötti szakaszának felújítási projektjét, amelyet uniós forrásokból a Központi Régió Program 2021–2027 keretében valósítanak meg. Célja, hogy a regionális jelentőségű közúti infrastruktúra fejlesztésével jobb legyen az országos úthálózat megközelíthetősége.

Másik két terv is kivitelezésre vár: a Marosvásárhely–Mezőbánd és a Nyárádtő–Ákosfalva közötti megyei utak korszerűsítése. Lapunkat *Márton Katalin*, a Maros Megyei Tanács Műszaki Igazgatóságának ügyvezető igazgatója tájékoztatta e projektekről.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Ízelítő az impresszionizmus divatjegyeiből

Színes, tartalmas, látványos kiállítás mutatja be az impresszionizmus jegyében szervezett 2024. december végi ReEpoch divatbemutató anyagából készült válogatást a marosvásárhelyi PhoeBo Egyesület.

7.

Gyorsabb, pontosabb diagnózis a daganatos betegeknek

Egy több mint kilencmillió lej értékű projekt keretében csúcstechnológias berendezésekkel, köztük egy Romániában egyedülállónak számító gépezettel gazdagodik a Maros Megyei Sürgősségi Kórház anatómiai patológiai részlege, valamint a genetikai laboratórium.

10.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

Kínaiak a pellengéren

Benedek István

Mondhatni a világ figyelmének középpontjába kerültünk a tavalyi elnökválasztás digitális térben folytatott kampányának betudhatóan. A napokban egy, a francia védelmi és nemzetbiztonsági főtitkárság tett közzé egy jelentést ezzel kapcsolatban, de korábban brüsszeli illetékesek is vizsgálódtak, nem beszélve a hazai hatóságokról. A vizsgálatok célkeresztjében a kínai tulajdonú videómegosztó van, amely nem mellékesen már rég az amerikai kormány kitüntetett figyelmét is élvezi. Az általános diskurzus arról szól, hogy itt van ez a fránya kínai portál, amely roppant veszélyes, mert manipulálni lehet vele akár választásokat is, lásd a román példát. Azonban a valóság ennél jóval árnyaltabb.

Arról ezekben a nyilatkozatokban mukk sincs, hogy hasonló dolgokat, mint amik itt decemberben történtek, gyakorlatilag bármelyik közösségi médiaportállal el lehet követni. És gyakorlatilag mindegyik nagyobb használták már választások befolyásolására. A politika a közösségi média megjelenése előtt a hagyományos sajtót használta kampányolásra, újabban a digitálissal teszi ugyanezt, nincs semmi új a nap alatt. Mindenki ugyanazt csinálja, mint eddig is, legfeljebb pártállástól függően korrekt kampányolásként nevezi a saját munkáját, és ordas manipulációnak az ellenoldal hasonló ténykedését. A vitakultúra hiánycikk ebben a szép színes világban.

Annyi azért változott a képben, hogy a közösségi média elterjedésével ezek a kampányolások nem csak hivatásos médiaszakértők bevonásával zajlanak, hanem teret kapnak benne a közösségi portálok tartalomszolgáltatói is, akiknek egy-egy piaci szeletben lehet komoly követői bázisuk, amelyet

(Folytatás a 3. oldalon)

naptár
Isten éltesse!

FEBRUÁR

6

A nappal hossza: 9 óra 54 perc

CSÜTÖRTÖK

Ma **DOROTTYA, DÓRA,**
holnap **TÓDOR, RÓMEÓ** napja

Az év 37. napja,
hátravan 328 nap

naptár

Isten éltesse!

TÓDOR: görög eredetű férfinév, a Teodor magyar rövidülése. Jelentése: Isten ajándéka.

RÓMEÓ: a latin Romaeus név olasz formája, a jelentése római vagy a Római Birodalomból származó.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: 2025. február 5.

1 €	4,9766 lej
1 \$	4,7728 lej
100 Ft	1,2268 lej
1 g arany	440,2758 lej

IDŐJÁRÁS

Változó

Hőmérséklet:

max.: 5 °C

min.: -6 °C

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Könyv és Gyertya gála és felvonulás

Idén lesz 35 éve, hogy a marosvásárhelyiek, többezres tömeget formálva, könyvvel és gyertyával a kezükben az ellen tiltakoztak, hogy nem sikerült önálló magyar iskolát alapítani, illetve megfelelő kereteket teremteni az orvosi egyetemen az anyanyelvi oktatásnak. Ezen évforduló alkalmából díjátadóval egybekötött gálaműsort szervez az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete hétfőn, február 10-én 18 órától a marosvásárhelyi Kultúrpalota nagytermében. Az eseményen fellépnek a Boróka és Borsika, valamint a Napsugár néptáncgyűtesek, a Maros Művészegyüttes és a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia. A gálára való belépés ingyenes. Ugyancsak február 10-én, 14.30 órától könyves-gyertyás felvonulást szerveznek, és arra kéri mindazokat, akik csatlakoznak ehhez, hogy hozzanak magukkal egy könyvet. A felvonulás a Sportcsarnok elől indul, majd a résztvevők elsitálnak az Aranka György-szoborhoz, ahol koszorút helyeznek el.

Nincs készleten hidrokortizon-injekció

Az utóbbi időszakban több romániai kórház jelezte, hogy hiánycikk a hidrokortizon-injekció, valamint a fiziológiás oldat. Érdeklődésünkre a Maros Megyei Sürgősségi Kórház sajtószóvivője, Mariana Negoită elmondta, akárcsak más kórházakban, náluk sincs már készleten hidrokortizon-injekció, azonban ez egyelőre nem okoz gondot a betegellátásban, próbálják más készítményekkel pótolni. A múlt héten kaptak négyezer adag fiziológiás oldatot, és még volt készleten a kórház patikájában, így ebből egyelőre nincs hiány.

Emlékkonferencia Bolyai Farkas születésének 250. évfordulójára

Bolyai Farkas születésének 250. évfordulója alkalmából a Bolyai Farkas Elméleti Líceum és a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Marosvásárhelyi Kara szervezésében emlékkonferenciára kerül sor február 11-én, kedden 13 órától a Bolyai líceum dísztermében. Az ülés keretében, a nagy matematikus életét és munkásságát bemutató tudományos jellegű előadások előtt, 11 órától a Bolyai-múzeumot látogathatják meg az érdeklődők. A konferencia alatt megtekinthető dr. Kása Zoltán Bolyai Farkasról készített fotókiállítás, és betekintést lehet nyerni az Edunium Egyesület által létrehozott Bolyai-műhely tevékenységébe, melynek partnerei a Teleki-Bolyai Könyvtár és a Bolyai líceum.

Szimfonikus hangverseny

Szimfonikus hangversenyre kerül sor február 6-án, csütörtökön 19 órakor a Kultúrpalota nagytermében. A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekarát Anton Shaburov oroszországi karmester vezényli, szólót játszik Lukass Geniusas litvániai zongoraművész. A nagyérdemű Balakirev-, Csajkovszkij- és Dvorak-műveket hallgathat meg.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Sikeres, bővülő zenekar

Több szempontból is eredményes évet zártak tavaly a székelyvajai fúvósok

A zenekarvezető Láposi István elmondása szerint egy év leforgása alatt megduplázódott a zenekar tagjainak száma, ugyanis míg 2023-ban 16 tagot számlált, addig 2024-ben 32-re emelkedett a zenekarban aktívan tevékenykedő zenészek száma. Ez annak is köszönhető, hogy időközben tucatnál is több gyerek készült fel, őket az együttes tagjai oktatták (Pécsi Adrienn fuvolán, Pataki Tímea szaxofonon, László Blanka klarinétton és Csatlós György, Láposi István trombitán meg egyéb hangszeren) heti rendszerességgel.

Tavaly a zenekar egy pályázaton egymillió forintot nyert a Bethlen Gábor Alapkezelőtől, ennek köszönhetően szerveztek egy intenzív nyári tábort, ahol 19 gyereket oktattak egy héten át Szigeti István, Sándor Ágnes, Jakab Sámuel és Láposi István szakemberek, a Marosvásárhelyi Filharmónia zenészei. Így a gyerekek még jobban elmélyítették elméleti és gy-

akorlati tudásukat, és készen álltak arra, hogy a fúvószenekar tagjaivá váljanak. Ugyancsak ennek a pályázatnak a jóvoltából egy klarinét és egy szaxofon (tuba) gazdagodott a zenekar hangszerállománya.

A 2024-es év folyamán több koncertet rendeztek a falubeli-ek, a községben pedig különböző ünnepségeken léptek fel. A fúvósze-

kari hagyományokkal büszkélkedő székelyvajaiak a legnagyobb örömmel segítik a zenekart, a zenekari tagok meg örömmel, lelkesen vesznek részt a próbákon, fellépéseken. A zenekar legfőbb célja minél magasabb színvonalon játszani, közkedvelt zeneműveket ismertetni meg a hallgatósággal, és hangsúlyt fektetni a népdalok előadására is, hiszen az áll a legközelebb hozzájuk nemzeti identitásunk megőrzésében.

A székelyvajai fúvószenekar legutóbb néhány napja lépett fel egy kellemes hangulatú és eredményes jótékonyági koncerten a helyi kultúrthozban, a Nyáradszeredában tűzkárt szenvedett falustársuk, Pataki Károly családja megsegítésére. (GRL)

Jótékonyági koncertet tartott a hazai közönség előtt a zenekar

Fotó: László-Fábián Júlia

Képekkel az eltűnt idő nyomában – Szotyori Anna egyéni kiállítása

Újra egyéni tárlaton találkozhat a népszerű művésznővel a marosvásárhelyi közönség. Szotyori Anna grafikáiból, festményeiből a Bernády Házban nyílik kiállítás február 11-én, kedden 18 órakor. A közel hét évtizede alkotó grafikus, festőművész idén tölti 95. évét, mostani bemutatkozása egyfajta visszatekintés pályája fontosabb időszakaira, reprezentatív válogatás szeretett szülővárosa, Marosvásárhely múltjának, jelenének megannyi arcát megörökítő rajzaiból, metszeteiből, kollázsaiából, festményeiből. Az alkotás éltető erejét is meggyőzően példázó egyéniséget és életútját Nagy Miklós Kund művészeti író méltatja a megnyitón.

Fundația Culturală
Dr. Bernády György
Közművelődési Alapítvány

BERNÁDY HÁZ MAROSVÁSÁRHELY HOREA UTCA 6

GRAFICA / GRAFICA

CASA BERNADY TARGU MUREȘ STR. HOREA 6

Atya, fiú,... felnőtteknek

A nagy érdeklődésre való tekintettel ez alkalommal felnőtteknek játsszák a 14 éven felüli nézőknek szóló, Atya, fiú... című színházi nevelő előadást a marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház művészei február 20-án, csütörtökön 19 órától. A produkciót szervesen kiegészítik

a drámapedagógiai játékok, a csoportos interaktív részek, illetve a végén a feldolgozó foglalkozás. Mindezek révén a néző közelebb kerül a színpadon megjelenő világhoz, ugyanakkor alkalma nyílik kifejezni és alakítani a saját álláspontját az előadásban felmerülő témákkal kapcsolatban.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Benedek István
Vajda György

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Pirokska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

Román embercsempészeket tartóztattak le Bulgáriában

Négy, illegális bevándorlókat Bulgária területén szállító román állampolgárságú embercsempész letartóztatásáról számolt be szerdán a G4Media.ro a szófiai táblabíróság melletti ügyészség közleményét ismertetve. Két, bűnösségét elismerő, 19, illetve 21 éves román állampolgár esetében egy-egy év szabadságvesztést és 1345 leva pénzbírságot irányoztak elő az ügyészek. Őket a Vidin (BG) – Calafat (RO) határátkelő felé vezető E-79-es úton érték tetten január 15-én, amikor négy szíriai állampolgárt szállítottak autójukban Románia felé. Egy harmadik, 32 éves román állampolgárt a vidini ügyészség javaslatára helyeztek előzetes letartóztatásba, miután négy, szíriai, bangladesi és iraki illegális bevándorlót próbált átjuttatni autójában a bolgár–román határon. A negyedik, 21 éves román állampolgárt a szófiai hatóságok helyezték vizsgálati fogságba, amiért 15 – Bulgáriába menedékkérvőként érkezett, de a schengeni térségben utazási jogosultsággal nem rendelkező – iraki, bangladesi és szíriai állampolgárt próbált átcsempészni Romániába. (MTI)

Iskolai lövöldözés tizenegy halottal Svédországban

A támadón kívül tíz halottja van a svédországi felnőttképzési központban történt lövöldözésnek, az elkövető egyedül cselekedett – tájékoztatott a svéd rendőrség szerda reggel. „Tizenegy ember meghalt, köztük a lövöldöző férfi” – közölte a rendőrség Örebroban, ahol Ulf Kristersson miniszterelnök megfogalmazása szerint az ország történetének súlyosabb tömeggyilkosságát követték el előző este. A sebesültek pontos számáról továbbra sem adtak tájékoztatást. A Stockholmtól mintegy 200 kilométerre fekvő városban lévő Campus Risbergska nevű oktatási központ az intézmény honlapja szerint 20 éven felülieknek kínál általános és középiszkolai tanfolyamokat, továbbá svéd nyelvi kurzusokat bevándorlók számára, illetve szakképzéseket és egyéb programokat szellemi fogyatékkal élőknek. (MTI)

Kijev nyitott az ukrainai ásványkincsekbe történő nyugati befektetésekre

Ukrajna az ásványkincseibe történő befektetéseket illetően nyitott az együttműködésre a partnerországokkal, mivel ez része az ukrán győzelmi tervnek is – jelentette ki Volodimir Zelenskij ukrán elnök kedden, miután találkozott Rafael Grossival, az ENSZ alá tartozó Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) főigazgatójával. Zelenskij azt is mondta, hogy már megvannak a munkaidőpontok Keith Kellogg, Donald Trump amerikai elnök ukrainai és oroszországi különmegbízottja csapatának kijevi látogatására, a pontos időpontról és a csoport összetételéről megkezdődtek az egyeztetések. Hozzátette, hogy kedden egyebek mellett erről is beszélt telefonon Andrij Jermak, az elnöki iroda vezetője Michael Waltz amerikai elnöki nemzetbiztonsági tanácsadóval. Az ukrán elnöki iroda közleménye szerint Jermak és Waltz szót ejtettek az ukrán és az amerikai elnök mielőbbi személyes kapcsolatfelvételének szükségességéről is. (MTI)

Kínaiak a pellengéren

(Folytatás az 1. oldalról)

profikat megszegyenítő szaktudással építenek fel és szolgálnak ki, de egy részüknek a politikai műveltsége finoman szólva hagy kívánnivalót maga után, így akár olyanoknak is kampányolnak, akikre eszükbe sem jutna szavazni is.

A kínai videómosztóval a legnagyobb probléma az, hogy a tulajdonosi köre a nyugati kormányok számára elérhetetlen és befolyásolhatatlan. Hogy ez mennyire fontos kérdés, az jól látható abból, hogy a régi-új amerikai elnök az első mandátumának megszerzésekor egy közösségi portálon tarolt a kampányban, a következő választások lefolyásában pedig alapos szerepe volt a nagy képeskönyvnek, amelynek a tenyérbemászó képű gazdija az ősszel töredelmesen beismerte, hogy hagyta magát és cégét befolyásolni a másik oldal által, aztán a legutóbbi választások után a kaméleont megszegyenítően váltott politikai oldalt és gazdát. Azért kellene betiltani, vagy nyugati tulajdonba idomítani a kínai videómosztót, hogy a tulaj és a portál önkéntesen vagy vezényszóra fújja azt a nótát, ami a politikai kottában van. Ez a lényeg, a többi körítés.

Mentős követelte Kolozsváron, hogy egy magyar család tagjai a jelenlétében románul beszéljenek

Egy agyvérzésyanús esethez kihívott kolozsvári mentőorvos azt követelte egy magyar család tagjaitól, hogy az ő jelenlétében románul beszéljenek egymással, az RMDSZ képviselője hatósági fellépést sürgetett diszkrimináció miatt – jelentette szerdán a Szabadság című kolozsvári lap.

A lap szerint az eset vasárnap történt, amikor rosszul lett panaszkozó idős emberhez hívott mentőt Kolozsváron egy magyar család női hozzátartozója. Elmondása szerint az orvos azt követelte tőle, hogy ne magyarul, hanem román nyelven folytassa le az ellátásra szoruló férfi megnyugtatót célzó magánbeszélgetést. A mentőszolgálat orvosa akkor is ingerült hangon követelte a román nyelv használatát, amikor a hölgy a nagyothon, 78 éves édesanyjának anyanyelvén számolt be barátja állapotáról. „Úrrá lett rajtam a kiszolgáltatottság érzése, hiszen a román nyelv használatát követelő kezelőorvos éppen egy szinte önkívületi állapotban lévő férfit látott el. Olyan személy részéről ért a megalázás és a nyelvi disz-

krimináció, akit mi hívtunk segítségül. Úgy érzem, visszaélt ezzel a helyzettel, eljárta a kiskirályt. Kérdés, vajon hány idős magyar emberrel cselekedte még ugyanezt” – idézte a panaszost a Szabadság.

A panaszos Csoma Botond jogásztól, az RMDSZ Kolozs megyei parlamenti képviselőjétől kért segítséget, és beadványt juttatott el a Kolozs megyei mentőszolgálathoz. Ebben kiemelte: emberi, szociokulturális és jogi szempontból elfogadhatatlannak tartja a mentőorvos viselkedését.

Azt kérte, szavatolják az ilyen esetek megelőzését egy „olyan városban, amelyben sok magyar anyanyelvű nyugdíjas él, illetve más nemzeti kisebbségek is, mint például románok és pakisztáni, indiai vendégmunkások, vagy akár ukrainai háborús menekültek”.

A Szabadság megkeresésére Horia Simu, a Kolozs megyei mentőszolgálat igazgatója gyors kivizsgálást ígért, ugyanakkor megjegyezte: tudomása szerint a mentőszolgálat képviselője kifogástalanul ellátta feladatát, ám azt kérte,

a jelenlevők románul beszéljenek, hogy a páciens érdekében minden információhoz hozzáférhessen.

Az RMDSZ képviselője viszont erkölcsi és jogi szempontból is súlyosnak, diszkriminatív és embertelen magatartásnak minősítette az esetet, mert az incidens magánbeszélgetés közben, magánlakásban történt, olyan orvos részéről, aki közpénzből működő egészségügyi intézmény alkalmazottja. Csoma Botond azt ígérte: a parlamentben is szóvá teszi az esetet, mert szerinte egyértelmű fellépésre van szükség az illetékes hatóságok részéről. Felidézte: voltak már hasonló esetek. „Nemrég egy taxis szólt rá a hátsó ülésen helyet foglaló ügyfelekre, hogy ne folytassanak magyar nyelvről beszélgetést. Ebben az esetben megtörtént a felelősségre vonás, és az illetőt megbüntették. Szintén néhány évvel ezelőtt a kolozsvári Móccok útján található gyermekkórház ortopédiai sürgősségén szólt rá a kezelőorvos a gyermekre, és azt kifogásolta, hogy nem beszél megfelelően románul” – emlékeztetett. (MTI)

Három személy ellen emeltek vádat a részben leomlott székelyudvarhelyi diákonthon ügyében

Három személy ellen emelt vádat az ügyészség a Székelyudvarhelyen 2023 decemberében történt tragédia ügyében, amelyben a Tamási Áron Gimnázium diákonthona külső falának leomlása nyomán két diák életét veszítette – írta kedden az ügyészség vádirata alapján a Székelyhon.ro.

A portál szerint az ügyben kezdeményezett büntetőper ügycsomóját decemberben iktatták a Hargita Megyei Törvényszéken. A vádirat kivonatolt változatát a törvényszék bocsátotta rendelkezésükre – írták.

Emlékeztettek, a tragédia azután következett be, hogy az épület felújítására készülve a megbízott kivitelező cég több mint két méter mély vízelvezető árkot ásott a diákonthon épületének külső falánál.

Felidéztek, hogy az ügyben gondatlanságból elkövetett emberölés, illetve gondatlanságból elkövetett testi sértés gyanújával indított vizsgálatot a marosvásárhelyi regionális ügyészség, és a bíróság az árok ásását végző cég ügyvezetőjét, a tervezőt és a projektmenedzsert 60 nap hatósági felügyelet alá helyezte.

Mint közölték, a 2024. december 10-i keltezésű vádirat szerint három személy ellen emeltek vádat: a tervezést végző műépítész, az ásást végző cég ügyvezetőjét és a projektben a tulajdonos gyulafehérvári érkekség képviselőjét az építkezések minőségére vonatkozó törvény előírásainak megsértésével vádolják.

Az előírások olyan építkezés tervezésének, tervellenőrzésének, szakértői vizsgálatának, kivitelezésének büntetését írják elő, amelynek során nem tartották be a stabilitásra vonatkozó műszaki előírásokat, veszélyeztetve ezzel egy vagy több személy életét vagy testi épségét, és emberéletek elvesztését, súlyos sérüléseket, az épület vagy a berendezések részleges vagy teljes megsemmisülését eredményezve – részletezte a cikk.

Eszerint a jogszabály említett előírásainak megszegése 3-tól 10 évig terjedő szabadságvesztést von maga után.

Emellett az említetteket két személy sérelmére elkövetett bántalmazással, engedély nélkül vagy az előírások betartásának elmulasztásával végzett építkezési munkálatokban való bűnrészességgel is vádolják.

A műépítész továbbá azzal is vádolják, hogy olyan műszaki dokumentumokat készített és írt alá az építkezési munkálatok engedélyezése érdekében, amelyek eltérnek az egyetemi diplomájában meghatározott szakosodástól.

Arra is kitérnek, hogy a projektvezetőnek törvényes kötelessége lett volna az elkészült tervet tervellenőr szakemberekkel ellenőriztetni, a tervezőnek pedig szintén be kellett volna mutatnia ellenőrzésre a terveket.

Az épület részleges leomlásának okait vizsgáló szakértők megállapították: ez a nem megfelelő módon, az előírások be nem tartásával végzett ásás miatt történt. A három vádlott részéről történt törvénysértések miatt az épületben tartózkodó összes személy veszélybe került – mutat rá a vádirat.

A cikk szerint a perben polgári félként további 11 személy szerepel, ők erkölcsi kártérítési igényeket fogalmaztak meg. Ezek összege egyenként 125 ezer és 600 ezer euró között változik, az összegérték eléri a 4,7 millió eurót. A per egyelőre előkészítő szakaszban van, még nem tűzték ki a tárgyalási időpontot – írták.

A székelyudvarhelyi Tamási Áron Gimnázium kétszintes diákonthonának megközelítőleg egyharmada dőlt össze 2023. december 18-án, miután az épület külső fala, amely mellett két méter mély vízelvezető árkot ástak, leomlott.

A romok négy diákot temettek maguk alá: egy földszinten lakó 17 éves fiú a helyszínen életét veszítette, és az emeleti szoba romjai alól kimentett három lány egyike is súlyosan megsérült, ő pár héttel a tragédia után a kórházban elhunyt. (MTI)

Donald Trump: az USA átvinné a Gázai övezetet

Az Egyesült Államok átvinné a Gázai övezetet – jelentette ki Donald Trump amerikai elnök kedden Bejámín Netanjahu izraeli miniszterelnökkel tartott sajtótájékoztatóján, Washingtonban.

Az elnök megfogalmazása szerint egy „erős javaslatról” van szó, aminek értelmében az Egyesült Államok hosszú távon tulajdonosi helyzetben lenne a terület felett, és vállalná az újjáépítést, fejlesztést. „Az Egyesült Államok képes stabilitást hozni” – támasztotta alá elképzelését az amerikai elnök, hozzátéve, hogy a Gázai övezet jelenleg egy „lerombolt terület”.

Donald Trump szerint a Gázai övezetben élő 1,8 millió ember számára a térségben jó életkörülményeket ajánlanának fel, Jordánia, valamint Egyiptom bocsátana rendelkezésre területet a palesztin lakosságnak építendő települések számára.

Az amerikai elnök szavai szerint a mai Gázai övezetben munkahelyek ezrei létesülnek, és a „Közel-Kelet rivierájává” válna, ami egy „nemzetközi hely” lenne, ahol élnek palesztinok is.

A sajtótájékoztatón Donald Trump hozzátette, hogy hamarosan több országgal is bővíülhet majd az izraeli–arab megbékélésről szóló békeegyezmények rendszere, az Ábrahám-egyezmények köre. „Szükségünk van a Közel-Kelet stabilitására” – mondta az elnök.

Benjámín Netanjahu izraeli miniszterelnök kijelentette, hogy Izrael és Szaúd-Arábia között a közeljövőben létrejöhet a megbékélésről szóló egyezmény, amit az Egyesült Államok támogat, és ami iránt a szaúdi vezetés részéről érdeklődés mutatkozik.

A Gázai övezet jövőjével kapcsolatban az izraeli kormányfő megismételte, hogy a terület a jövőben nem jelenthet fenyegetést Izrael számára. Az amerikai elnök elképzeléséről azt mondta, hogy megfontolásra érdemes.

Netanjahu az amerikai elnököt „Izrael történetének legnagyobb barátjaként” jellemezte, és kifejtette, hogy az Izraellel kapcsolatos elnöki lépéseit ott folytatta, ahol 4 évvel korábban abbahagyta. (MTI)

Földrengésbiztossá teszik az épületeket Az ország háromnegyede veszélyeztetett

Romániában a települések mintegy háromnegyede földrengésveszélyes területen van, ezért is fontos, hogy az ott levő épületeket megerősítsék, hiszen az emberi élet biztonsága a legfontosabb. Ezért az RMDSZ előző kormányzati ciklusában, 2022-ben született egy új törvény a fejlesztési minisztérium javaslatára, amelyben négy különféle finanszírozási program érhető el az épületek biztonságossá tételére.

Nagy-Bodó Szilárd

A 212/2022-es törvény előírja az önkormányzatok számára, hogy hogyan és meddig kell felmérniük elsősorban a közintézmények, kórházak és iskolák, illetve más középületek, például tömbházak földrengésbiztonsági állapotát. A felmérések folyamatban vannak, a határidők még nem jártak le, de a szövetség újbóli kormányzati szerepével ezen a területen is fajsúlyosabb lépések történnek.

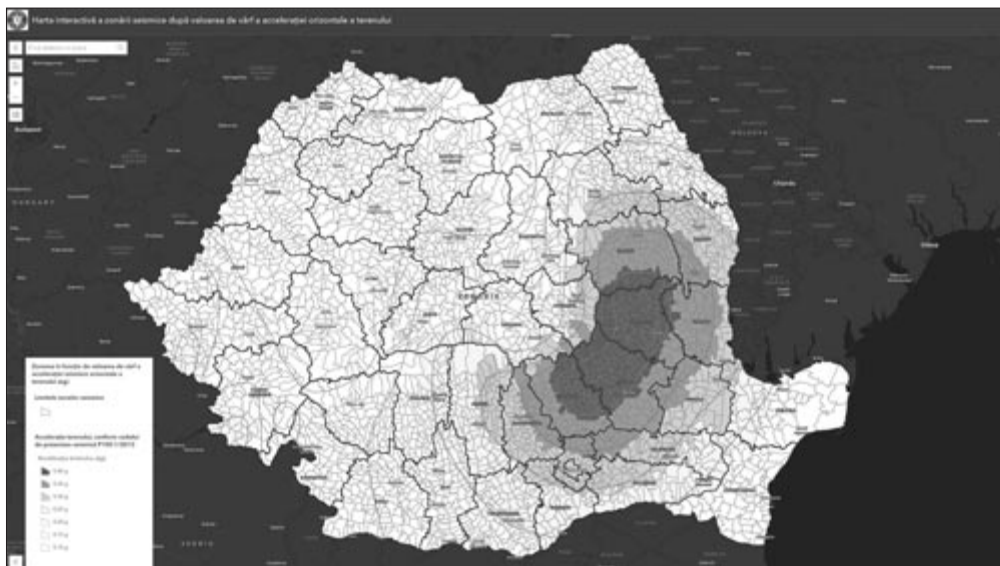
– 2022-ig nem volt sem törvény, sem rendelkezés, ami elindította volna azt a folyamatot, amely alapján tudni fogjuk, hogy hány földrengésveszélyes épület van megyénként, településenként – mutatott rá Cseke Attila fejlesztési miniszter, aki azt is kiemelte, hogy ezen információ elengedhetetlen ahhoz, hogy a kormányzat tudja, hol kell beavatkozni az emberi élet biztonsága érdekében. Az előző kormányzati ciklusban, az RMDSZ kizorítása előtt, a szövetség megváltoztatta az állam földrengésbiztonságot illető hozzáállását. A 2022-es új törvény elfogadása előtt csak egy 1994-ből származó program volt, amely alapján 28 év alatt 27 tömbházat erősítettek meg. Vagyis évente átlagosan kevesebb mint egy tömbházat tettek földrengésbiztonságossá, ami szinte semmi, nyomatékossította a fejlesztési miniszter.

A jelenleg elérhető programban a fejlesztési minisztérium 100%-ban finanszírozza a középületek megerősítését, ebbe beletartoznak az

iskolák és kórházak, de más középületek is. Fontos, hogy vissza nem térítendő állami finanszírozásról van szó, amit a fejlesztési minisztérium támogat, továbbá a tömbházak esetében az sem jelent problémát, ha a lakrészek magántulajdonban vannak, hiszen a minisztérium célja ezekkel a programokkal az emberek életének megóvása, fogalmazott Cseke.

Az említett programokat az RMDSZ az előző kormányzati ciklusában, 2022–2023-ban indította el a fejlesztési minisztériumban, a tavalyi szaktárca a rendelkezésére álló keret mindössze 30%-át használta el. Idén, azt követően, hogy a szövetség visszakarta a tárcát, még nagyobb költségvetést szeretnének ezekre a programokra.

Közben pedig elkészült egy interaktív térkép is, amelyen látszik, hogy az ország háromnegyede fekszik földrengésveszélyes területen. A térképen a polgármesterek és a lakosok is megnézhetik, hogy az, ahol élnek, veszélyeztetett terület-e, beleesik-e abba a térségbe, ahol elérhetőek a finanszírozási programok, mondta Cseke Attila. A fejlesztési miniszter arra kéri a lakosságot és az önkormányzati vezetőket, hogy éljenek a lehetőséggel, ami nemcsak a megerősítést foglalja magában, hanem minden olyan munkálatot, amely biztosítja, hogy az épület megbízható, funkcionális legyen a beruházás után, egyebek mellett a program tartalmazza az épület energetikai hatékonyságának javítását is.

Románia földrengésbiztonsági térképe, a sötét foltok jelzik, hol a legnagyobb a veszély

Forrás: fejlesztési, közigazgatási és közmunkálatokért felelős minisztérium

Egyelőre a tervezésnél tartanak

Fotó: Nagy Tibor

(Folytatás az 1. oldalról)

Négy év áll rendelkezésre a projekt kivitelezéséhez

Ami a Szováta–Nyárádremete közötti megyei út korszerűsítését illeti, ennek teljes értéke 225,1 millió lej, amelyből a Maros Megyei Tanács hozzájárulása 23,5 millió lej. A projekt kivitelezésének időtartama 48 hónap, amit 2024. november 28-tól, a finanszírozási szerződés aláírásától kell számítani. Jelenleg a tervezési szakaszban tartanak. A beruházás során a következő munkálatokat kell elvégezni: a Nyárádremete és Szováta közötti megyei útszakaszt, azaz 19,1 kilométert korszerűsíteni, a településeken járdákat alakítani ki a gyalogosforgalom számára, Szovátán, ahol a terep adottságai megengedik, kerékpársávot létesítenek közel 5 kilométeres szakaszon. Azokon a részen, ahol esővízgyűjtő és -elvezető rendszer lesz, a telkekhez hidakat építenek, a mellékutaknál kialakítják a keresztvezetőket, a meglévő két körforgalmat felújítják, 18 buszmegállót alakítanak ki, három parkolót és négy hidat újítanak fel.

A közlekedésbiztonság javítása érdekében útjelző táblákat, közel 6 kilométeren fémkorlátot szerelnek fel, 27 gyalogátkelőt alakítanak ki, az éjszakai láthatóság érdekében fehér irányítóoszlopokat helyeznek el vörös és fehér fényvisszaverő fóliával.

Továbbá: Szovátán elektromos járművek töltésére alkalmas töltőállomást létesítenek, 1,6 km hosszú szennyvízhálózatot építenek ki.

A város területén a levegőben függő vezetékeket föld alá helyezik, és felújítják a világítási rendszert az érintett területen. Az új világítóoszlopokon LED-es világítótesteket szerelnek fel. A földgázvezetéseket zöldterületen vagy járdán vezetik.

A projekt jelenleg a közbeszerzéshez szükséges dokumentáció összeállításánál tart.

A Nagyernye–Nyárádremete szakasz felújítására egyelőre nincs finanszírozási forrás.

Nehézségek az engedélyek beszerzésére

A Marosvásárhely–Mezőbánd közötti 15,5 km-es megyei út felújításával kapcsolatban Márton Katalin elmondta:

– Ugyanabban a fázisban van, mint tavaly, azaz az engedélyeztetéseknél tartunk, ezekkel küszködünk. A közszolgáltatóktól, a gázvállalattól, a távközlési vállalatoktól, a környezetvédelemtől még nincsenek meg az engedélyek. Ezeket nagyon nehézkesen bocsátják ki, holott már 2023 augusztusában megkötöttük a finanszírozási szerződést. Ezt a projektet az Anghel Saligny programból nyert finanszírozással kivitelezük, erre 121 millió lejt nyertünk el. 13 millió lejt a megyei tanács biztosít. Csak akkor derül ki, hogy mennyi lesz a végleges összeg, amikor elkészül a kivitelezési terv. Tény, hogy ezen az útszakaszon kiépítünk öt új hidat, de Mezőberenyre kimarad a projektből, mert nem lehet olyan helységekből útkorszerűsítést végezni, ahol a víz- és a szennyvízhálózat nincs kiépítve. Itt csak a hidat újítjuk fel – mondta az igazgató.

Ami a Nyárád–Ákosfalva közötti út felújítását illeti, itt nem az egész szakaszt, hanem csak 1,5 kilométert újítanak fel Dózsa György község területén. Itt is tart az engedélyeztetési folyamat.

– Eredetileg úgy volt, hogy az egészet felújítjuk. Szerettük volna, de nem „fértünk bele” az Anghel Saligny programból kapott keretbe. Összesen 130 milliót adtak egy-egy megyei tanácsnak. Ebből finanszírozzuk a Marosvásárhely–Mezőbánd közötti útfelújítást, s a megmaradt 12 millió lejt az autópályától az első Dózsa György-i hídig terjedő szakasz felújítására fordítjuk – tájékoztatott Márton Katalin. A szóban forgó utak korszerűsítése egyelőre még „papíron” kezdődött el, a bürokrácia miatt várni kell.

CSÜTÖRTÖKI KIMENŐ

Sebestyén Mihály

Mire jó a gyűjtőszünet? Mire jó annyi mindent összedolgozni, rakosgatni, osztályozni, elzárni, kiállítani, amikor semmit nem vihetünk magunkkal? Általában így teszik fel a kérdést azok, akiket idegesít a másik szünetelő, gyűjtő tudása, szemfülesége, birtokolni tudása. Mániaikus – állapítják meg. Azok szegeznek nekünk az ostoba kérdést, akik nem gyűjtenek, nem áldoznak szünetelőjükre, akik piszkosul józanok.

A nem gyűjtő véleményem szerint arra büszke, hogy nem ejtik meg a tárgyak, könyvek, íráskönyvek, képek, érmék (talán csak a pénz), vagy csak ideig-óráig. Nem tulajdonít különösebb fontosságot a jelenlétüknek. Praktikus megoldásból. Nem kell majd kerülgetni a lakásban, garázsban, udvarban. Nem rozsdázik. Nem rakódik rá a por, nem fogja fel a

hulló idő maradványát. Tiszta a tér és belátható. Dísztelen vagy minimális díszítésű.

A gyűjtést el kell kezdeni. Legtöbbször a véletlen rak egymás mellé két tárgyat, ami egymás húga-öccse, szomszédja, kiegészítik egymást, hirtelen együttesen többet jelentenek, mint külön-külön (vö. Örkény paprikafűzér-hasonlatával), összeadódnak, felpörgetik egymást, arra készítetnek/ingerelnek, hogy szerezzünk melléjük hasonlókat, azonosakat, másokat, e tárgykörbe tartozó újabb darabokat. A gyűjtő – vagy az azzá váló/válni akaró egyed – kutatni kezd, szétmész, kérdezősködik, meghallgat másokat, véletlenül elcsíp egy öt érdeklő infót, hozzá szegődik a szerencse, megajándékozzák a harmadik darabbal, rábukkan az ócskapiacra, boltban, utazáson, megpillantja egy kirakatban, a párizsi bukinisták Szajna-parti lá-

dájának kínálatában, megvásárolja pottom pénzért...

A nem gyűjtő elszalasztja az alkalmat, és fogalma sincs, hogy mit veszített, miről maradt le, hogyan lett szegényebb amúgy is tárgy- és ingerszegénységében. Nem ismeri fel az értéket. Nem ismeri fel a gyűjtő által remekműnek kikiáltott darabot. A vágyak legmagasabbikát, a legek legét.

A gyűjtő kezében, a gyűjtemény egészében az egyes darabok helyüket meglelik, értékük nemesednek. Van rangsor, amit a gyűjtő állít fel, s van, amit a világtalálósok nyilvánítottak annak, vannak muzeális darabok és olyanok, amelyeket a múzeum is szeretne megszerezni. Akadnak a gyűjteményben lokális kincsek (csak a miénk, csak a Maros mentén ér valamit, csak mi tudjuk, mitől szép, jó, becses tárgy, alkotás) és persze ritkábban az igazi nagy

gyűjtőknél világbombázó műre-

mek, szenzációk. A gyűjtő rendszerint két alapérzés között ingadozik: megőrizni, biztonságba helyezni, tartani és megmutatni. Kirukkolni vele a világ elé. Tudja, hogy sokan irigyelni fogják, többen, mint ahányan őszintén csudálnák, önzetlenül örülnének gyűjtői szerencséjének, kiváló ízléssel összeválogatott gyűjteményének.

A nem gyűjtő mélyen durmol. A gyűjtő – ha szünetelője elhatalmasodik – felszínesen, nyugtalanul alszik. Egyes orvosok és pszichiáterek betegséggé diagnosztizálják ügyszeretét. Kezelhetetlen, éppen a gyűjtőök varázslatának köszönhetően. Végeredményben tehát a beteg hosszú életű, éppen a tárgyak okán. Fel-felriad. A megszerzettekre gondolt, átrendezi, átcsoportosítja, csereberét is fontolgat, ámbátor min-

den egyes darabjához érzelmi szálak fűzik, történeteket vonszolnak a tárgyak arról, hogy hogyan kerültek a gyűjteménybe, kik voltak az előző tulajdonosai. Hajnalban aukciókat jegyez ki, időbeosztása sűrű. Mindig tud valamilyen heverő becsdarabról, amit sietve kéne megszerezni. Számomra többi gyűjtőt. Féliszavakból értik egymást, de nem barátok. Vetély- és versenytársak. Sőt ellenségévé is könnyen válhatnak.

Arról fantáziál, hogy örökölhessen, megvásárolhat egy életművet, hogy a szemébe kidobva ott hever az, amire mindig vágyott. Hogy lakása, galériája, polcai, dobozai, falai, albumjai kitárgulnak, meztöbbszöröződnek, minden elfér kényelmesen, áttekinthetően. A bővítmény állandósul.

A gyűjtemény az örökkévalóság magányos előszobája.

A gyűjtő nem ismer megállást, szünetet, határt. A birtokolható tárgyak sora végtelen. Sajnos a birtokolhatatlanoké ugyanúgy.

Betegség, orvosok, orvoslás a magyar irodalomban (52.)

Kalotaszeg fogadott fia: Kós Károly

Sorozatunkban már korábban szólnunk kellett volna, de most már elodázhatatlanul beszélnünk kell huszadik századi erdélyi megmaradásunk megálmodójáról és „kulcsalakjáról”, a ma és holnap is egyre időszerűbb Kós Károlyról. A lánglelkű szervezőről, polihisztről és politikusról, a népies szecesszió építészéről, a grafikusról, az Erdélyi Szépművés Céh alapítójáról, a társadalmi bal és jobb, lent és fent szoros összekapcsolójáról, az egyetemi tanárról, Kalotaszeg fogadott fiáról, a Kalotaszegi Néppárt és sok más romániai magyar érdekképviseletünk alapítójáról s nem utolsósorban az íróról.

Kiss Zsuzsánna

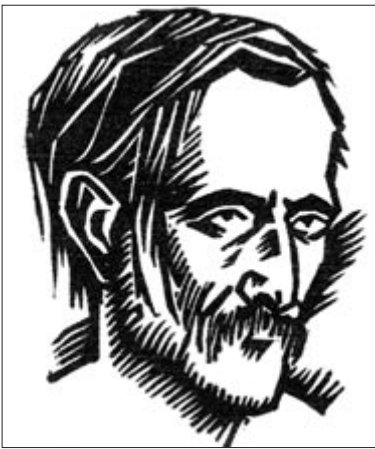
Jövőbe mutatóan

Kós Károlyról szólni, őt idézni ünnep és kiváltság. Szász (Kosch) édesapától és francia-osztrák édesanyától született (Temesvár, 1883. december 16. – Kolozsvár, 1977. augusztus 25.), 1907-ben Budapesten szerzett építészeti oklevelet, és építésztként azonnal óriási megbízásokat kapott és teljesített – híres munkái felsorolását bízzuk Olvasóinkra. A nagy háborúból a minisztérium hazahívta előkészíteni Károly király koronázási ceremóniáját gróf Bánffy Miklóssal... Isztambulba ment tanulmányútra, majd Kalotaszegen, Sztánán vett magának házat, oda vitte feleségül Balázs Idát, a türei református pap leányát. Négy gyermeküket ott és Kolozsváron nevelték fel. Sok nélkülözés, nagy harcok közepette Kós Károly örök érvényűt alkotott számos tevékenységi területén. Zsenialitás, egyszerűség, belső szabadság, távlatos önismeret, a helyben maradás tragikumot is „kikezdő” bölcsessége, a tiszta erkölcs és céltudatosság egészsége: ezeket az értékeket képviseli számunkra Kós.

Kiáltó szó

Kós Károly írta „fel” kisebbségi létünk első „receptjét”, a *Kiáltó* szót. Az első világháború miatti összeomlás, majd a trianoni békeszerződés Erdélyre (is) lesújtó következményei szörnyűek voltak: a kétségbeesett (megtorlásba ütkező) lázadás többnyire teljes egyéni és közösségi passzivitásba dermedt, illetve a lázas repatriálás menekülőútját választotta. Ilyen előzmények vezették Kós Károlyt, Zágony Istvánt és Paál Árpádot, hogy megírják valóságára és cselekvésre ébresztő evangéliumát, a *Kiáltó* szót. A *János evangéliumából* (1:21–23) vett címmel és mottóval ellátott írás a gyógyíthatatlanul szenvedő erdélyi magyarság számára bátor szembenézést: diagnózist és „önálló feltámadási programot”: terápiát javasolt:

„Most már megdörzsölhetjük szemünket: Egyelőre nincsen tovább. Ez a nap lebukott, ennek vége. És arcunkról letörölhetjük a könnyeket. Még a nyomukat is. Valahol aláírtak valamit, valahol megalkudtak valamit [...] De tudom: talpra kell állanunk mégis. De tudom: újra kell kezdenünk az izzadságos, nehéz

Gy. Szabó Béla metszete

munkát. [...] A bátraknak kiáltok hát, a harcolni akaróknak, a kötelességtudóknak, a látni akaróknak, az előrenézőknek. Álljanak elő, ne szégyenkezzenek, ne duzzogjanak. Az Élet nem vár, az Élet rohan. Kiáltó szómmal ezt kiáltom! A fundamentum, amire nyugodt lelkiismerettel és bízó lélekkel építhetünk: kétmillió magyar. [...] Mert mi, magyarok megsemmisülhetünk – bár ez nem valószínű –, és eltűnhet Erdély földjéről a szász is, de élni fog akkor is Erdély, mert geográfiai egyéniség, gazdasági egyéniség, történelmi szükségesség. Nyíltan és bátran kiáltom a velünk megnagyobbodott Romániának: mi, magyar fajú, magyar hitű és magyar nyelvű polgárai Romániának, nemzeti autonómiát akarunk, aminek birtokában bennünk Nagy-Románia megbízható polgárságot fog nyerni. [...] Mégis kiáltok! Neked: Erdély, Bánság, Körös vidéke és Máramaros ezerszázados magyarsága: Ébredj kétszázados álmodból, szemedet nyisd ki; nézz széjjel, és állj az új életben tusakodni akarók közé. A rohanó idő füledbe harsogja: elég a passzivitásból. Ami eddig orvosság volt, az védelem is talán, de mindenestre becsület volt, méreg az ezennél és gyávaság. Kiáltom a jelszót: építenünk kell, szervezkedjünk át a munkára. Kiáltom a célt: a magyarság nemzeti autonómiája. De kiáltom még egyszer azt is: aki gyáva, aki rest, aki alkudozni akar, az nem közénk való, mert az a mi igazi elenségünk; a mi árulónk. Ezt kiáltom, és hinni akarom, hogy nem leszek mégsem pusztában kiáltó szó csupán...” (Kiáltó szó, 1920)

Varjú nemzetség

Saját illusztrációival kiadott elbeszélései, regényei és színművekké is

ben van, „a Pojánán a halál kóborol” (A *Varjú nemzetség*, Hármaskönyv, 1969, 411):

„Az ágyon, [Gáspár] teste betakarva, feje be-kötte, mozdulatlanul, halálos némán. Az ágy melletti széken agyagtálcában gyolcsruha ázott; a másik széken az ágy lábánál a fehér hajú vénséges Ilia. A szék hátán nagy fekete madár.” (A *Varjú nemzetség*, 413)

A nyílt seb gyógyítására meleg, ágynyugalom, csend és vizes borogatás áll rendelkezésre csupán, de Gáspár gyógyultát mégsem csak apja és a látó-gyógyító Ilia (román pozitív hős!) óhajta, hanem a titkon Gáspárba szerelmes Kisanna is. Kisanna Ilia bától tudta meg a bajt, amikor a füvesember tehenük mellett bábáskodott a kisborjú világra hozatala érdekében. Varjú János azáltal is „közbenjár” Istennél fia életéért, hogy nem tesz szemrehányást Maksainak, aki pedig csúful cserbenhagyta őket, hanem megvédelmezi és ott marasztja éjjelre a halállal tusakodó házban. Gáspár pedig legyőzi a halált, felépül a mérges sebből (Negyedik fejezet).

A keserves béke

A történelmi események azonban zordak, a következő összeütközés a „bethleniánus” Varjúk és a Rákóczi szolgáló hadnagy között keserves „békével” végződik. Kisanna nem akarja, hogy Gáspár akár önvédelemből gyilkosságba essen, ezért Maksai életének megkíméléseért esdekel. Gáspár megkegyelmez úgy, hogy Annának „adja” a hadnagyot, ezzel azonban ketten mondtak le közös jövőjükéről: Basa Anna és Varjú Gáspár (Hatodik fejezet).

Maksai László sokszorosan tartozik (a maga életéért is) ellenfelének, mégis, a pojánai kincs keresése közben, feldúlja a Varjú-tanyát, majd az öreg Rákóczi György parancsára megöli Gáspárt. El akarja kerülni ezt a gyilkosságot azért is, mert felesége, Kisanna és beteg kislányukért való imádkozásuk is erre inti, de a parancsot teljesíti. Mire pojánai missziójából a kincs nélkül hazatér, leánya halott... és Gáspárnak megszületik a második fia Vitéz Ilonától... (Tizenharmadik fejezet). A lélekcserélő idők telnek-múlnak, „öreg” Rákóczi György nagybeteg újra elvetődik a Pojánára, ahol a látóember, Ilia meleggel, gyógyítással és bölcs szóval vendégeli meg azt, aki korábban rájuk tört (Tizenhetedik fejezet). Mire II. Rákóczi György lesz a fejedelemség, Maksai már új ember, szomorú, alázatot ismerő, csendes ember. Másodsor is apa lehet, ezúttal Isten törvényei szerinti ember igyekszik lenni minden helyzetben. A sors pedig azzal vigasztalja Kisannát, hogy férje pont olyan szelíden és gondosan léniáztatja a papírt leányuknak, mint ahogyan hajdan Gáspár tette volt az ő kedvéért.

Katka betegsége

A nagylánnyá cseperedő Katka egyszer csak megbetegszik. Olyan kéroje akad, akit nem kíván – titkon Varjú Gáspár kisebbik fiát szereti. Nem eszik, nem iszik, meg akar halni. Érti talán édesanyja és édesapja sok elhagatott fájdalmát, gyászát is. Katka gyógyítója Varjú Gáspár özvegye lesz, akinek nagyobbik fiát csak Maksai aranyával válthatják ki a tatár fogságból. Az adósságok illetően rendezésének szerves része lesz Katka kigyógyítása a dacos anorexiából, a feldolgo-

A Varjúvár

zatlan családi traumából... Vitéz Ilona, Gáspár özvegye piros arccal, határozottan, egyenes derékkal, élettel telve érkezik, hogy segítsen Kisannán és halódó leányán. Friss levegőt enged a feje búbjáig takarója alá merült lányra, vigasztalást és reményt hoz Kisannának: a régi bűnök elfeledve! Katkának pedig hamar elmagyarázza, hogy verést érdemelne, ha nem volna beteg, hogy „muszáj” meggyógyulnia, hiszen szülei utána halnának bánatukban:

„Ilona asszony a kezét a gyermek homlokára tette, aztán megfogta az egyik kezét, aki a paplan alól kicsüngött. A keze hűvös volt, és a gyermeknek ez jólesett.

– Mid fáj?

– Nekem semmim most. A fejem fáj sokat. Mintha hasították volna, de már nem fáj. Fáradt vagyok csak. Erősen fáradt.

– És ahelyett, hogy aludnál, boldogokat beszélsz. [Tudniillik, hogy őt nem szeretik, s meg akar halni.] [...] Meg fogod inni [a tejet], ha muszáj!

Katka szemei még nagyobbra nyílottak.

– Muszáj? – Ezt a hangot ő még nem ösmerte.

– Muszáj, bizony. Most is, ezután is.

– Így volt ez maguknál is?

– Így, fiam. Szerettem volna látni, hogy az én fiam, ha én egyszer azt mondtam: így! ne úgy tett volna.” (Huszonegyedik fejezet, 1969, 504.)

A regénybeli kalotaszegi hősök Gyalutól Gyerőmonostorig, Kolozsvártól Bánffyhyunadig többé-kevésbé zárt közösségekben élnek, ismerik egymás titkait akkor is, ha nem beszélnek róla. Vitéz Ilona sikeres gyógyítása abban csúcspont, hogy az asszony arra biztatja a lányt, hogy igenis merje elutasítani kérojét, akit nem szeret. Hiszen Katka Vitéz Ilona kisebbik fiát szereti, akinek apját éppen az ő édesapja ölte meg... Ezek a szörnyű tények a lelket, az életerőt emésztik fel, ezért beteg Maksai családja – amíg nincs megbocsátás és jóvátétel. Katka felépül, édesapja, Maksai László a tatár betöréskor megvédi a vidék összes lakóját, élete árán is... És amint a tatár „eltakarodik”, Gáspár fia, Varjú Jankó udvarolni kezd Katkának.

Példázat és tanúságtétel

Kós Károly minden sora életelirix, legyen az tárca, cikk, regény, elbeszélés, színmű vagy levelezés. Életműve, akárcsak élete volt, példázat és tanúságtétel:

„...kicsoda vagy tehát, hogy meg tudjunk azoknak felelni, akik minket elküldöttek; mit mondva magad felől? És monda: Én kiáltó szó vagyok a pusztában!” (János evangéliuma, 1:23)

Utazás az amerikai nyugaton (9.)

Let's go West, USA!

(2024. június 29. – július 23.)

Veress Zsombor

Kirándulás a Halál-völgy kemencéjében

Las Vegast elhagyva, másnap nyugatra indultunk, hamarosan búcsút intettünk Nevadának is, átléptünk a hetedik és egyben az utolsó meglátogatandó államba, Kaliforniába. Nagyvárosi élményünk után ismét visszatértünk a vadonba, hiszen rendkívüli helyre, a magas hegyek közé ékelt, szélsőséges vidékre, a Halál-völgy Nemzeti Parkba (Death Valley) igyekeztünk. Az oda vezető út – bár nagyon kopár vidéken visz át – lenyűgöző látványos hegyeivel. A szépséget a táj nyers vadsága tette emlékeztetővé. A széles völgyekben kanyarogva magam elé képzeltem, hogy milyen is lehetne ez a tartomány, ha nem sivatag, hanem valami olyasfajta virágoskert lenne, mint Erdély. Akkor bizonyára falvak és városok láncolatán át haladnánk, folyókat kereszteznénk, árnyékos erdők parkolókban piknikeznénk, szorgoskodó emberek sokaságát látnánk. Így viszont a 200 kilométeres útszakaszon csupán két település, Mountain Springs és Pahrump került utunkba. Ez utóbbi az 1960-as években még annyira elmaradott volt, hogy aszfaltúttal sem rendelkezett, sőt még telefonszolgáltatás sem működött benne. Las Vegas fejlődésével párhuzamosan azonban az úthálózat természetesen errefelé is kiépült, s van egy autós érdekessége is az általunk is használt 160-as dél-nevadai állami autópályának, nevezetesen az, hogy Pahrump közelében mérték a sorozatgyártású autók valaha mért legnagyobb végsebességét. A svéd gyártású Koenigsegg Agera RS inkább repülő csészealjhoz, semmint átlagos autóhoz hasonlító szuperjárgány 447,2 km/órás végsebességet ért el 2017-ben.

A Zabriskie Point erózió alakította sárga dűnéi a Death Valley-ben

A városon áthaladva feltűnt egy nagy pannó, amely egy olyan helyi gyógyszerért reklámozott, amelyben orvosi, illetve rekreációs célú marihuánatermékeket lehet vásárolni. A patikában 21 esztendősnél idősebb felnőttek vásárolhatnak, az orvosi kártyával rendelkezők akár kedvezményesen is. Nyilván nincs új a nap alatt, köztudott, hogy a kannabisz készítmények nem csupán élvezeti, hanem népgyógyászati, orvosi célú felhasználásának története is évezredekre vezethető vissza, mint ahogy 100–150 évvel korábban, a 19. század végén, a 20. század elején is nagy népszerűségnek örvendtek, az indiai kender kivonata hivatalos volt az első három

Magyar gyógyszerkönyvben. Mára a nyugati világ számos „haladó” elveket követő országában, így az USA több tagállamában is – bizonyos feltételek mellett – legalizálták használatát. A leginkább ideológiák, korántsem tudományos észérvek mentén összecsapó pró és kontra viták helyett jobban tesszük, ha a legújabb kutatások eredményeit vizsgáljuk meg ezzel kapcsolatban. Mára már bebizonyosodott ugyanis, hogy az állítólagos kedvező egészségügyi hatások alapvetően nem azok, érdemi terápiás előrelépést nem képviselnek. Beigazolódott továbbá az is, hogy azokban a tagállamokban – többek között Nevadában –, amelyekben legalizálták a kannabiszt, a lakosok nagyobb valószínűséggel kezdik el

Rálátás a Bad Water Basin sómezejére (Death Valley Nemzeti Park)

használni, beleértve azokat is, akik túl fiatalok ahhoz, hogy ezt legálisan tegyék. Kiderült az is, hogy a szert kapók körében nem csökkent érdemben a fájdalom, a szorongás és a depresszió – mely tünetekre leggyakrabban felírják –, ugyanakkor emelkedett a kannabiszhasználati rendellenesség. Nőtt továbbá a közúti balesetek száma, de például a serdülőkori asztma előfordulása és a fej-nyaki rákok kockázata is. És

sal. A híres és hírhedt völgy nevét a kaliforniai aranyláz idején kapta azoktól az átutazóktól, akik közül sokan eltévedtek, és odavesztek a sivatagos völgyben. A völgy egyébként csak a földtörténeti jelenkorban vált sivatagos, kopár vidékké. A legutóbbi jégkorszak alatt a Sierra Nevada gleccsereinek olvadásvize töltötte fel, és hatalmas tó ringott ott, ahol mi már csak csontszáraz sómezőket láthattunk. Az előkerült őselefánt-, ősrorszarvúleletek, valamint növénymaradványok azt is jelzik, hogy az éghajlat egykor kellemes, csapadékos lehetett, a vidék leginkább füves prérihez hasonlíthatott. A térség azért olyan száraz, mert a Csendes-óceán, illetve a Mexikói-öböl felől érkező nedves légtömegek útjába több rendhegylánc áll. Ennek következtében a hegyek mögé már csak a száraz légáramlatok buknak át, a völgy úgynevezett esőárnyékban fekszik.

Mivel a Death Valley a Föld egyik legforróbb területe, nyáron csak az olyan agyamentek látogatják, mint mi, alig találkoztunk autóval. A park bejáratánál tábla figyelmeztetett a rendkívüli hőveszélyre, tájékoztattak az előre tervezés, a bőséges víz és üzemanyag életmentő fontosságára. Felhívták a figyelmünket arra is, hogy a mobiltelefonos lefedettség és a GPS-szolgáltatás korlátozott. Akármilyen banálisnak tűnik, és normál körülmények között évekig megússzuk gumidefekt nélkül, de azon az isten háta mögötti területen életmentő lehet a pótgumi. Nyilván felkészültünk megfelelő mennyiségű jeges vízzel, az üzemanyagtartályunk is tele volt, kalapot és napozókrémet is használtunk, visszagondolva mégis úgy érzem, hogy enyhe túlzásnak fogtam fel a figyelmeztetést, hiszen addig is borzasztó hőségben, 45 C-fok körüli hőmérsékleten szenved-

A Badwater Basin sómezején, 86 méterrel a tengerszint alatt, 54,44 °C-ban, a Föld egyik legforróbb területén (Death Valley)

kihívásai „gyötörték”, megérkeztünk Amerika legszárazabb, legmelegebb és legalacsonyabban fekvő nemzeti parkjába, a Halál-völgybe, mely felért egy földtörténeti utazás-

tünk. Azt is olvastuk, hogy 1913. július 10-én 56,7 °C-ot mértek, ami azóta is rekord, mindeddig ez a legmagasabb dokumentált hőmérséklet a Földön. Na, de amit ott tapasztaltunk, szó szerint a bőrünkön, az maga volt a gyehenna tüze, nem hitünk a szemünknek, amikor az autó hőmérője 130 F-fokot, azaz 54,44 C-fokot mutatott. Ez alig volt alacsonyabb a rekordnál, soha ilyen meleget nem éreztem még természetes körülmények között magamon. Később olvastuk a híradásokban, hogy a feljegyzések kezdete óta éppen 2024 júliusát mérték a legmelegebb hónapnak, a napi csúcshőmérsékletek átlaga 49,9 °C volt. Lehet, hogy örült vagyok, de engem az az érzés és tudat is lenyűgözött, és örömmel töltött el, hogy járhattam a Föld legforróbb pontján, minden idők legtűzeesebb nyarában, bár tudom, hogy bolygónk felhevülése nem jó jel, és a hírekhez az is hozzátartozik, hogy az

sárga dűnéi, amelyek aranyhegyekként vakítottak. A festői helyet a Pacific Coast Borax bányatársaság igazgatójáról nevezték el, a közelben láthatók az egykori bóraxbánya emlékei is. A soktonnás nátrium-tetrorborát-rakományokat húszöszvéres fogatokkal szállították a több száz kilométernyire levő vasútállomásig.

Ezek után a Devil's Golf Course (az ördög golfpályája) láthatárig nyúló, durva felületű kősómezejére tértünk ki, amely milliónyi egymásba kapcsolódó szabálytalan mélyedésből áll.

Végigmentünk az Artist's Drive (művészek útja) nevezetű kocsin, ahol a vörös, rózsaszín, sárga, zöld kőzetek a Halál-völgy vulkanikus múltjáról meséltek, a sokszínű hamurtegek a festő palettájára kevert festékekre emlékeztettek.

A legérdekesebb volt a Badwater Basin sós vizű tavacskája mellett kiszállni, ahol 86 méterrel a tenger-

A Devil's Golf Course (az ördög golfpályája) láthatárig nyúló durva felületű kősómezejé (Death Valley)

eddig tiz legforróbb nyár közül hatot az elmúlt tiz évben regisztráltak.

A Death Valley-ben megtisztelő volt letekinteni a Dante's View kilátóteraszáról a Halál-völgy sómezőire. A látvány földöntúli volt. Nem véletlenül választották ezt a terepet az 1977-es Csillagok háborújának egyik forgatási helyszínéül.

Vakító aranyhegyek

További lenyűgöző helyek a Zabriskie Point erózió alakította

Magányos út az isten háta mögé

Ízelítő az impresszionizmus divatjegyeiből

Színes, tartalmas, látványos kiállításon mutatja be az impresszionizmus jegyében szervezett 2024. december végi ReEpoch divatbemutató anyagából készült válogatást a marosvásárhelyi PhoeBo Egyesület. A Kultúrpalotában megtartott rendezvénynek az impresszionizmus által ihletett sikeres ruhadarabjaiból, ékszereiből, kiegészítőiből állították ki válogatást. Láthatók a Művészeti Főgimnázium diákjainak ruhaterveket ábrázoló divatrajzai, valamint a kifutón és a Palota különböző helyszínein készült művészfotók, amelyek betekintést nyújtanak a korábbi évek bemutatóiba is. A január 31-én, pénteken délután megnyílt kiállítás helyszíne a Papiu Ilarian és a Körösi Csoma Sándor utca sarkán álló Bolyai-ház.

Bodolai Gyöngyi

– Nagyon örvendünk, hogy kiváló fotósaink vannak, akik nemcsak jól dokumentálják, hanem gazdagítják is azt, ami a bemutatón lezajlott – nyilatkozta érdeklődésünkre Márton Krisztina szervező, akivel a kiállítást megelőzően beszélgettünk.

– *Ha már szóltunk a fotósokról, mondjunk néhány szót az egyesületről is, amely évről évre vállalja különböző korok divatjának a bemutatását, jellegzetességeik felhasználási lehetőségét korunk divatjában.*

– A PhoeBo Egyesület 2013-ban jött létre, édesanyámnak, Jánosi Mária Magdalénának köszönhetően, és a múlt év decemberi a 16. divatbemutatónk volt. 2023-ban letünk tízévesek, és abban az évben kezdtük el az együttműködést az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társasággal (EMT-MS) a Bolyai-házban, ami még több elképzelésünknek adott teret. Azóta közösen próbáljuk élettel megtölteni az épületet, ahol Bolyai János lakhelye volt, és élete utolsó éveit töltötte. Arra törekszünk, hogy tartalmas, színvonalas, a tudományhoz kötődő vagy művelődési jellegű eseményeket szervezzünk különböző korosztályoknak, közülük egyik célközönségünket a gyermekek jelentik.

– *Visszatérve a legújabb kiállítás témájára, milyen jellegzetes jegyeket hozott a divatban az impresszionizmus?*

– A korszak kosztümtörténeti érdekessége a vékony derék, az ún. turnúr: a szoknyát hátul, derékszínen fodrokkal gazdagították, és pár-

nácskaszerű tömeggel látták el a csípő körül, ami érdekes, kecses és nőies S formát adott a sziluettnek. Csipkével, fodrokkal emelték ki a mély dekoltázst, a hölgyek ügyes kis kalapot viseltek, az öltözethez fontos kiegészítőként a napernyő is hozzátartozott. A divatbemutatóra arra kívántuk felhívni a figyelmet, hogy az impresszionizmus elsősorban a festészetben hozott sok újdonságot, amit a ruhaanyag mintájával vagy hasonló textilfelületek kialakításával, továbbá a ruhák fodrokkal, rátétekkel, csomózásokkal való díszítésével próbáltunk visszaadni.

Márton Krisztina és Jánosi Mária Magdaléna

Munkánk során érdekes együttműködést sikerült kialakítani a művészeti iskola diákjai és az Ügyes Kezek Alapítvány fogyatékkal élő fiataljai között. A művészeti diá-

kok megtervezték a kiegészítőket, majd az Ügyes Kezek fiataljainak subatechnikával elkészült anyagával három táskát díszítettek, és egy pelerint készítettek, amelyek a kiállításon is láthatók. Közös alkotásaikat a fogyatékkal élő fiatalok

aki idén is hozta az általa készített kis szőtteket, amelyeket egy ruhadarabba beépíttem, és a színpadon ő mutatta be.

– *Az esélyadási gesztuson túl, a programból ítélve a különböző tervező- és alkotóműhelyek is kihasználták az alkalmat az impresszionizmus jegyében készült termékeik bemutatására.*

– Mivel kényes időpontban volt a rendezvény, nem tudott mindenki részt venni, aki az elmúlt években jelen volt bemutatóinkon, de jelentkeztek új tervezők. Húsz „kollekció” vonult fel, köztük csoportosok is, mint például a művészeti iskolás diákok vagy a Marosludasról érkező alkotócsoporthoz tartozók, technológiatanárnők által vezetett tanítványok.

Magyarországról is rendszeresen hazajár egy tervezőnk, gyönyörű népi ihletésű darabokat hozott egy másik. Van, aki a széki mintavilágot viszi tovább. Nekünk is az a célunk, hogy hagyományainkat és művészettörténeti értékeinket továbbörökítsük úgy, hogy minden évben egy-egy korszak divatjegyeinek a felelevenítésével annak jellegzetességeit beültessük a ma is hordható ruhadarabokba, tovább éltetve azt, ami egyébként feledésbe merülne.

A covid-járvány óta egy szabad szekciót is beillesztettünk a divatbemutatónkba, mivel bizonytalan volt, hogy megszervezhetjük-e, ezért nagyobb szabadságot biztosítottunk a tervezőknek. Ezt megtartottuk, és mivel közel volt a szilveszter, a ragyogást, az ünnepi pompát ajánlottuk a tervezőknek, akik hozzáértéssel kombinálták az arany árnyalatait, a bársonyt. Érdekes volt látni, hogy milyen jól megérték a színpadon, és a közönség tetszését is elnyerték. Kiderült, hogy mindenre van igény, a történelmi stílusú darabokat is szívesen látják, akárcsak a hagyományos népi ihletésűt és a teljesen modernet is. Az impresszionizmusról szóló rendezvényünkön pedig a festői értelmezéseket is szívesen illesztették be alkotásaikba a tervezők, és tetszett a közönségnek is.

Az elmondottakból próbálunk ízelítőt adni a kiállításon, amennyi a rendelkezésünkre álló helyre befér.

– *Mi lesz az ideji bemutató témája?*

– A szecesszió, ami időrendi sorrendben következik.

Az impresszionizmus stílusjegyeiről szóló kiállítás hétfőn és pénteken 17-től 19 óráig, szerdán 11-től 13 óráig látogatható, ahol a részletekről is lehet tájékozódni.

Ember és állat harmóniája

Kutya- és cicasors mínusz fokban

Az elmúlt hetek enyhe időjárása ellenére a február tartogat még meglepetéseket, ezért nem árt a mínusz fokokban a házi kedvencek megfelelő életkörülményeiről gondoskodni. A hóban boldogan kergetőző szobakutyákkal ellentétben a fagyos éjszakákat a szabadban töltő házörzök vagy sorsokra hagyott gazdátlan ebek egyaránt szenvedhetnek a hideg miatt.

Szer Pálosy Piroska

Függetlenül attól, hogy milyen dús és mennyire hosszú a bundája, érzékeny lehet a hideg időjárásra, ezáltal a vékonyabb testalkatú, kis testű vagy rövid szőrű ebek huzamosabb ideig való tartózkodása a mínusz fokokban akár hipotermiához is vezethet.

A kutya jelzi, ha túl hideg van számára, mivel remeg, didereg, a hideg fül pedig azonnali és biztos jele annak, hogy a kedvencünk fázik. Hasonlóképp, ha a futtató egyik sarkában összegömbölyödik ahelyett, hogy hancúrozna, biztosan fázik. De akkor is, ha a kinti séta alatt úgy tűnik, mintha álmos vagy szomorú lenne.

– Télen milyen veszélyeknek vannak kitéve a szabadban élő állatok, és miként segíthetünk a kidobott, ott hontalan cicákon, kutyákon? – kérdeztük a Noé Bártkaja kisállatklinika vezetőjét, dr. Pálosi Csabát.

– A szabadban, az udvaron élő vagy kóbor állatokra a hideg időjá-

rás mellett veszélyt jelenthetnek a kihelyezett rágcsőlértékek, amelyek, ha megkóstolják őket, két-három nap után vérzékenységet okoznak. Ha a gazdi azt tapasztalja, hogy a háziállata mérget fogyasztott, minél hamarabb állatorvoshoz kell fordulni vele, ugyanis azonnali hánytatóssal meg lehet menteni az életét. A vérárvadástól tartalmazó egérméreg elfogyasztása esetében, ha nem sikerül időben hánytatni az állatot, akkor segíthet a K1-vitamin, több napig adagolva. Súlyosabb esetekben vérátömlesztésre is sor kerülhet. A fagyálló folyadékok használatakor is vigyázni kell, mivel édes íze miatt belekóstolhatnak a házi kedvencek. Az etilén-glikol-mérgezés főleg a kíváncsi macskáknál gyakori.

A szabadban tartott állatokra a hideg időszakban fokozottan kell figyelni, ugyanis az energiaigényük kétszeresére nő, több táplálékra van szükségük. Fontos, hogy mindig legyen víz előttük, és lehetőleg ne fagyjon meg, ugyanakkor szénhidrátban gazdag ételmelet kapjanak, a fekhelyüket pedig téliesíteni kell. Az idült ízületi problémákkal küszködő idős állatok számára a porcpótló készítmények és lazacolaj hosszú távú használata javallott, ugyanúgy a gerincproblémáktól szenvedő idős (és nem csak) állatok esetében is. A meleg kuckó előkészítése télire, valamint az állatok beoltása és féregtelenítése ugyancsak elsőrendű feladata a felelősségteljes gazdinak. Hasznos lehet egy vitaminkúra, megfelelő ásványi anyagokkal ki-

egészítve, természetesen figyelembe véve az állat életkorát. Az enyhébb telek következtében több a parazita, melyek nem pusztulnak el, és aktívabbak.

A kóbor macskákra leselkedő számtalan veszély közül az éhezés az egyik legnagyobb rizikófaktor, valamint a fertőző betegségek, amelyeket védőoltások hiányában nehezen győznek le. Az éhező állatok a szemétkutató olyasmit is megkóstolhatnak, ami káros vagy halálos lehet számukra. A jó minőségű, tápanyagokban gazdag eleség azonban segít átvészelni a macskáknak a zord téli hónapokat, és ha kerülnek olyan állatbarátok, akik hajlandók gondoskodni az etetésükről, akkor nem kényszerülnek arra, hogy romlott, kidobált maradékkal csillapítsák az éhségüket. Célszerű száraz tápot választani, mert az kevésbé

romlandó, nem vonzza a rovarokat, és nem fagy meg, mint a konzervfélék. A túléléshez magas fehérjetartalmú ételre, halolajban, D- és E-vitaminban gazdag élelemre van szükségük. A -15°C már veszélyt jelent a szabadban élő macskák számára. Először a fülük és a farkuk fagyhat meg, majd a lábak, végül az egész test. Amennyiben van rá lehetőség, búvóhely készítésével enyhíthetők a téli zimankós napok. Elegendő pár kartondoboz, amit meleg, puha textíliával kibélelve lehet kényelmessé tenni. A kihelyezett macskaháznak elég nagyra kell lennie ahhoz, hogy a cica meg tudjon fordulni benne, és melegen tudja tartani magát, aprócska ajtóval, hogy a meleg ne távozzék könnyedén, a hőszigetelés megoldható a doboz oldalaira és aljára ragasztott hungarocellel – mondta a szakember.

Fotó: Tamás Csaba

A kígyó éve

Január 29-én, a holdnaptár első hónapjának első napján megkezdődött a kínai új év, ahogyan több más ázsiai országban is, mint például Dél-Koreában, Indonéziában és Vietnámban. A kígyó éve a sárkány évét követi, és a bölcsességet, az alkalmazkodóképességet és a megújulást jelképezi.

Az ünnepi szokások részben hasonlóak az európai hagyományokhoz. A lehetőségek szerint közeli és távoli lakhelyükről a családok tagjai, barátok szépen felöltözve összegyűlnek, megajándékozzák egymást, esznek-isznak, társasjátékokat játszanak, beszélgetnek, szórakoznak. A közös ünneplést megelőzően a házakat alaposan kitakarítják, kifestik, hogy az elköszönő év bosszúságaitól megszabaduljanak. Kifelé, a bejárat felé újév napján tilos seprni, hogy a szerencse a házban maradjon. A petárdázás sem öncélú, a nagy zajjal hitük szerint a rossz szellemeket űzik el. Sok más tanács is vonatkozik az új év első napjára, amit az idősebb vidéki lakosok nálunk is betartanak.

Az újévi ünnepség színe a piros, ami a gazdagság, a jólét, a szerencse színe, ezért két héten át minden pirosba borul, ezt jelképezik a feliratos papírok, a piros zászlók és a lampionok is. A holdnaptár szerint az ünnep ugyanis két hét után a lámpásfesztivállal fejeződik be.

1.		TÜSZTÁRGY	GALLYGÁTBÁ ÚTKÖZIK	ANGOL IGEN	NÉMET SZEMÉLYNÉVMÁS	MŰVÉSZI HÁRMAS	MAGAD LÉGIÉS, KÖNNYED	ÉTÉLT KÜLD A GYOMORBA	... ES SALAAM (TANZÁNIAI VÁROS)	ODA-VISSZA FÉRFINÉV	BOLGÁR PÉNZ	LÁNGOL LOPAKODÓ	SZATMÁR MEGYEI HEGYSÉG	NEW YORK-I OPERA (RÖV.)	OROSZ AUTÓMÁRKA	
A rejtvény fősoraiban egy szerző nélküli „aranyköpést” idézünk.		A													T	
	HAMIS		FELENK A RÁDIUM VEGYJELE				RENDEZŐ (PETER) PIRAMIS					A SZEMÉLYEVEL SZÍNHÉZ (ROBERT DE)				
	SVÉD FÉRFINÉV NYOMÁSEGYSÉG (HGMM)				AZ IDEG SZALLITJA BESZT-NASZ. M. HELYSÉG					VASÚTI SZERELVÉNY KÖRÖSI ... SÁNDOR					GIGA (RÖV.) BEVONT (KERÁMIA)	
2.	T	SZEMÉLYAZONOSSÁG	ÁLL ALATTI ZSIRPÁRNA SHAKESPEARE-KIRÁLY		INDIAI MONG. URALK. MAGYAR HEGYSÉG				KUTYA (LATIN) GÖRÖG SZIGET					... FAIR LADY HALAD A TÖMEG		
	ÓGÖRÖG LÍRAI KÖLTEMÉNY			LOMBARDIAI FOLYÓ NEMESGÁZ		TOVA ARRAFELE!		KÁLIUM, KÉN VEGYJ. FÜR ... (SZÍNÉSZNŐ)			FRANCIA ARANY TILTÓSZÓ		MÉLYEDÉST KÉSZÍT A NÁTRIUM VEGYJELE			
	ITT (NÉMET)		A SZÁVA MELLÉK-FOLYÓJA ZAMAT			IDEGEN ÁRON ELÉG (LATIN)					CINNEL KEZELŐ PARTRA VETIT HALTESZ					
	A JUPITER EGYIK HOLDJA			AKKOR (FRANCIA) ISMERT, TUDOTT			EURÓPAI NÉP ... MOORE (ANG. SZÍN.)					BAÁL FELESÉGE ÉS TESTVÉRE ERŐGÉP				
	AZ IDŐ PÁRJA		TÖRLÖGUMI TE ÉS ÉN		JAPÁN PORCELÁN-MÁRKA JEGYZETEL					AZONBAN BANK-BETÉTI		NAGYHATALOM (RÖV.) SKÁLAHANG				
	VER EGO		TEHETŐS BECÉZETT SALAMON		BECÉZETT ITAL ORSZ. GYŰL. HELY (1707)					KORALL-ZÁTONY BOROGYIN HERCEGE				EZENI SZIGET LA ROCHELLE KÖZELÉBEN		
		AZ EGYIK APOSTOL LÁBBAL ILLETTET		KEZDŐPONT MAGYAR FOCISTA (ZOLTÁN)				VÁRPALOTA RÉSZÉ NÉMET ÍRÓ (THEODOR)						A TETEJÉRE IZRAELI PART		
	MALÁJ FÖLD-SZOROS		HATBÓL KETTŐ! LEMBERG MÁS NEVE	CIN SÉMI NÉP		SZINTÉN NE LESZÁRMAZOTT		NÉMÁN SŰGI MOSÓPOR		KELETI JÁTEK MOZOG A FÖLD			MINI-GERENDA SÁNC A SAKKBAN			
	ESIK		TIPOR LE				FORGÓRÉSZ ... -KIU (SZIGET-CSPORT)				KIRÁLY (FRANCIA) LÁTYAK				KUBA JELE AZ OXIGÉN ÉS A TELŰR VEGYJ.	
	RAKÉTA-ORRGÖRBE			RÁDIÓ-LOKÁTOR DECIBEL (RÖV.)			ERKÖLCS, ERÉNY GÉPKOCSI (RÖV.)					VAN ESZE AZONBAN				
	A GALLIUM VEGYJELE		HOMOGÉN ELEGY NULLA		MEREVSÉG (LATIN) NÉMET AUTÓJEL					VÍZI NÖVÉNY SPANYOL AUTÓJEL			ARADI SPORTKLUB A NITROGÉN VEGYJELE			
L.N.J.	Y							ELŐFIZET VALAMIRE								

Január 30-i rejtvényünk megfejtése: **Nem az rendített meg, hogy hazudtál nekem, hanem hogy többé nem hiszek neked.**

Grosics Gyulára emlékeztek születésének 99. évfordulóján

Id. Lomnici Zoltán, az Aranycsapat Testület elnöke (jobb2), Grosics Edina, Grosics Gyula leánya (jobb1), Zakariás Ágnes (jobb3), ifj. Buzánszky Jenő (jobb4), Kulcsár Zsolt (jobb5) és Bozsik Péter, Bozsik József fia (jobb6) az Aranycsapat Testület megemlékezésén a 99. év, 1926. február 4-én született Grosics Gyula, az Aranycsapat kapusa sírhelyénél, a Szent István-bazilika altemplomában 2025. február 4-én

Fotó: MTI/Máthé Zoltán

Grosics Gyula labdarúgóként minden létező sikernek a részese volt, kapusposzton pedig újdonságokat vezetett be, hátulról irányította a csapatot, kifutásaival a háttérdeket segítette – emelte ki az éppen 99 éve, 1926. február 4-én született Grosics Gyulára emlékezve id. Lomnici Zoltán, az Aranycsapat Testület elnöke.

A Szent István-bazilika altemplomában, a Grosics Gyula sírhelyénél tartott megemlékezésen id. Lomnici Zoltán kiemelte, hogy az Aranycsapat kapusa nemcsak az 1952-es olimpiai győzelem és az 1954-es – akkor csalódásnak számító – világbajnoki ezüstérem megszerzésének volt részese, hanem utána is meghatározó szerepet játszott a válogatottban, szerepelt az 1958-as és 1962-es világbajnokságon is.

Felidézte, hogy a véletlennek köszönhető ez a hosszú pályafutás, ugyanis 1940-ben egy vasárnap éppen ministrálni készült a templomba a kis Grosics, akit a papi pályára szántak szülei, amikor kiderült, hogy a dorogi labdarúgócsapat Pap nevű kapusa és a tartalékkapus sem állt rendelkezésre.

A 15 éves Grosics Gyula a templom előtt mindig kiment a focipályára, ahol kényszerűségből őt jelölték kapusnak. Abból az időből származik az állítólag az egyik játékosától származó mondás: ha nincs Pap, jó a ministráns is.

Lomnici Zoltán emlékeztetett a 86-szo-

ros válogatott kalandos pályafutására, amelyre a politika is rányomta bélyegét. „Hazaszerető ember volt, a rendszerváltás után közéleti szerepet is vállalt, hogy segítse az embereket” – mondta az elnök, majd bejelentette, hogy Grosics lányával, Edinával egyeztetve megkezdik a felkészülést a „Grosics 100” emlékévre.

„Születésnapot ünneplünk, és mégis szomorú esemény. Több mint tíz éve nincs velünk édesapám, és még ma is fáj az elvesztése” – fogalmazott Grosics Edina, majd büszkén mondta, hogy édesapjáról stadiont, sportszarnokot és általános iskolát is elneveztek.

Elmesélte, hogy eleinte nem védhetett a védjegyévé vált fekete mezben, amelyről a Fekete párduc nevet kapta. „Hazáját szerető sportember volt, aki hitt az emberi értékekben, méltó példa az utókor számára” – tette hozzá Grosics Edina.

Bozsik Péter, az Aranycsapat tagjának, Bozsik Józsefnek a fia, korábbi szövetségi kapitány hangsúlyozta, hogy az Aranycsapat tagjai nemcsak a pályán voltak egységesek, a magánéletben is segítettek egymást. „Kitűnő focisták voltak, és emberségből is példát mutattak” – jelentette ki.

A megemlékezés végén id. Lomnici Zoltán, Grosics Edina, Zakariás Ágnes, Bozsik Péter és ifj. Buzánszky Jenő elhelyezték a sírnál a megemlékezés virágait.

Röviden

* Szócs Bernadette bejutott a szingapúri asztalitenisz-torna női egyes számának nyolcaddöntőjébe, miután 3-1-re legyőzte a dél-koreai Joo Cheonhuit. A marosvásárhelyi sportoló a világranglista 4. helyén álló kínai Csen Hszingtonggal játszik a negyeddöntőbe jutásért. A világranglista 13. helyén álló Szócs Bernadette párosban is bejutott a legjobb 16 közé, az osztrák Sofia Polcanovával az oldalán.

* Visszavonul Simona Halep. A volt világszlovák teniszjátékos kedden este Kolozsváron bejelentette, hogy befejezi játékos-pályafutását, miután kiesett a Transilvania Open első fordulójában. Halep hétfőn párosban is kikapott, így két vereséggel búcsúzott el a közönségtől. Azt mondta: pihenni akar, mert érzelmileg és mentálisan is kimerült. Hozzátette: ha nem edz mindennap, már nem tud megbirkózni a kihívásokkal, amelyek elé a sport állítja. Simona Halep tavaly márciusban, a Miami Openen tért vissza 569 napig tartó eltiltásából, miután a

Nemzetközi Sportdöntőbírók négy évről kilenc hónapra csökkentette a doppingolás miatti eltiltását.

* A Dinamo 1948 Bukarest 1-0-ra legyőzte az SC Oțelul Galac csapatát kedd este, a fővárosi Diadál Stadionban, a labdarúgó-Szuperliga 25. fordulójának mérkőzésén. A találkozó egyetlen gólját a 8. hosszabbításpercben a kosovói Astrit Selmani szerezte büntetőből, amelyet a horvát Diego Zivulic szabálytalansága miatt a videóbíró segítségével ítélték meg. A Dinamo Eddy Gnahore révén is szerzett gólt (az 51. percben), de a francia játékos találatát a VAR les miatt érvénytelenítette. A Dinamonál bemutatkozott Stipe Perica horvát támadó. A fővárosi alakulat 12 egymást követő mérkőzés óta veretlen, ezalatt hét győzelmet aratott és ötször döntetlenre játszott. Az Oțelul mind az utolsó négy idegenbeli mérkőzésén vereséget szenvedett.

* Szuperliga, 25. forduló: Bukaresti Rapid 1923 – Unirea 04 Slobozia 2-1, Bodzavásári Gloria – FC Botosán 0-2.

Speed Club: Dobogón Debrecenben

Ismét dobogós volt a marosvásárhelyi Speed Club gyorskorcsolyacsapat, ezúttal a múlt hét végén a Csizmadia-kupáért kiírt debreceni versenyen.

A Csizmadia-kupa, amellyel a rövidpályás gyorskorcsolyáért rengeteget tett Csizmadia Ferenc emlékéért őrzik, egy nagyobb kihagyást követően tért vissza a Debreceni Jégcsarnokba.

Idén már a 31. alkalommal rendezték meg a versenyt, amely talán kicsit más volt, mint az eddigiek. Nem csupán egy volt a nemzetközi versenyek közül – már ami a rendezést illeti –, hanem a nemzetközi sportági szövetség (ISU – International Skating Union) által támogatott Danubia-versenysorozat állomása is. Összesen nyolc ország több mint 200 sportolója vett részt ezen az eseményen.

Összességében egy pörgős, jó hangulatú és gördülékeny sporttalálkozó volt a debreceni,

amelyen a marosvásárhelyi Speed Club gyorskorcsolyacsapatot Kun László, Kun Petra és Laczkó Zöld Balázs képviselte. Mindhárman nagyon jó eredményeket értek el, Kun László kategóriájában aranyat is szerzett, míg összetettben a második helyen fejezte be a versenyt. Kun Petra a nagyon erős mezőnyben összetettben 11., míg Laczkó Zöld Balázs debütálónak a nagyon jónak számító 20. helyen végzett.

A marosvásárhelyi gyorskorcsolyacsapat a Maros műjégpályán edz.

Európai focikörkép

* Angol Premier Liga, 24. forduló: Wolverhampton – Aston Villa 2-0, Nottingham Forest – Brighton & Hove Albion 7-0, Manchester United – Crystal Palace 0-2, Newcastle United – Fulham 1-2, Everton – Leicester 4-0, Bournemouth – Liverpool 0-2, Arsenal – Manchester City 5-1, Ipswich – Southampton 1-2, Brentford – Tottenham 0-2, Chelsea – West Ham United 2-1. Az élcsoport: 1. Liverpool 56 pont, 2. Arsenal 50, 3. Nottingham Forest 47.

* Spanyol La Liga, 22. forduló: Atlético Madrid – Mallorca 2-0, Betis – Athletic Bilbao 2-2, Osasuna – Real Sociedad 2-1, Leganés – Rayo Vallecano 0-1, FC Barcelona – Alavés 1-0, Getafe – Sevilla 0-0, Girona – Las Palmas 2-1, Villarreal – Valladolid 5-1, Valencia – Celta Vigo 2-1, Espanyol – Real Madrid 1-0. Az élcsoport: 1. Real Madrid 49 pont, 2. Atlético Madrid 48, 3. FC Barcelona 45.

* Olasz Serie A, 23. forduló: Atalanta – Torino 1-1, Bologna – Como 2-0, Cagliari – Lazio 1-2, Fiorentina – Genoa 2-1, Juventus – Empoli 4-1, AC Milan – Inter 1-1, Monza – Hellas Verona 0-1, Parma – Lecce 1-3, AS Roma – Napoli 1-1, Udinese – Venezia 3-2. Az élcsoport: 1. Napoli 54 pont, 2. Inter 51, 3. Atalanta 47.

* Német Bundesliga, 20. forduló: Union Berlin – RB Lipcse 0-0, Heidenheim – Borussia Dortmund 1-2, Bayer Leverkusen – Hoffenheim 3-1, Bochum – Freiburg 0-1, St. Pauli – Augsburg 1-1, Eintracht Frankfurt – Wolfsburg 1-1, Werder Bremen – Mainz 1-0, VfB Stuttgart – Mönchengladbach 1-2, Bayern München – Holstein Kiel 4-3. Az élcsoport: 1. Bayern München 51 pont, 2. Bayer Leverkusen 45, 3. Eintracht Frankfurt 38.

* Francia Ligue 1, 20. forduló: Olympique Marseille – Lyon 3-2, Montpellier HSC – Lens 0-2, Lille – St. Etienne 4-1, Reims – Nantes 1-2, Angers – Le Havre 1-1, Toulouse – Nice 1-1, AS Monaco – Auxerre 4-2, Brest – Paris St. Germain 2-5, Stade Rennes – Strasbourg 1-0. Az élcsoport: 1. Paris St. Germain 50 pont, 2. Olympique Marseille 40, 3. AS Monaco 37.

Kikapott a lettektől a magyar futsalválogatott

Az Európa-bajnoki selejtező márciusi folytatására készülő magyar futsalválogatott 2-1-es vereséget szenvedett a 2026-os kontinensbajnokság egyik házigazdája, Lettország otthonában barátságos mérkőzésen, hétfőn, a fővároshoz közeli Salaspilsben.

A magyarok jól kezdtek, és a szünetben 1-0-ra vezettek. A házigazdák ugyanakkor a fordulás után emberelőnyös szituációban egyenlítették, majd egy kisbüntetővel a győzelmet érő gólt is megszerezték.

A jövő hónapban két Eb-selejtezős csoportmeccs következik Norvégia ellen: március 7-én Nyíregyházán, majd öt nappal később a dél-norvégiai Tistedalban is összecsap a két együttes. Áprilisban Montenegróba látogat a magyar csapat, majd néhány nappal később Szlovénia csapatát fogadja – ideális esetben ez a mérkőzés dönthet az Eb-kijutásról.

A magyarok tavaly Montenegró ellen 5-0-s

sikerrel kezdték a csoportkört, majd a szlovénoktól szoros, 5-4-es vereséget szenvedtek, így jelenleg három ponttal a második helyen állnak csoportjukban. A négyesből az első helyezett biztosítja helyét a 2026-ban Lettországban és Litvániában sorra kerülő Eb-n, míg a második helyezett pótszelejtezőn harcolhatja ki az Eb-résztvételt.

Fotó: MLSZ

Országos szinten egyedi berendezések a patológiai laboratóriumnak

Gyorsabb, pontosabb diagnózis a daganatos betegeknek

Egy több mint kilencmillió lej értékű projekt keretében csúcstechnológias berendezésekkel, köztük egy Romániában egyedülálló számítógépezettel gazdagodik a Maros Megyei Sürgősségi Kórház anatómiai patológiai részlege, valamint a genetikai laboratórium. Ezek az automata berendezések hatékonyabbá teszik a szövettani minták vizsgálatát, aminek köszönhetően pontosabb diagnózis születik, és ennek ismeretében a szakorvosok személyre szabott kezelést tudnak felállítani a daganatos betegek számára. A beruházás jelentőségéről, illetve a rákos megbetegedések gyakoriságáról szerdán, a rák elleni harc világnapján sajtótájékoztatót tartottak a Maros Megyei Sürgősségi Kórházban.

Menyhárt Borbála

– A szövettani minták automata vizsgálatát lehetővé tevő berendezés hatékonyabbá, pontosabbá és jóval gyorsabbá teszi a diagnózis felállításának a folyamatát – mutatott rá dr. Simona Gurzu professzor, a kórház anatómiai patológiai klinikájának vezetője.

Mint mondta, a jelenlegi törvények értelmében egy páciens szövettanát harminc évig kell tárolni az archívumban, ehhez azonban elengedhetetlen, hogy a minta megfelelően legyen feldolgozva. A kórház patológiai laboratóriumában 58 személy dolgozik, akik évente mintegy tízezer páciens mintáit dolgozzák fel, azonban amikor emberi kéz kezeli a mintákat, mindig fennáll a hiba vagy a minták sérülésének a lehetősége.

Az új berendezések ugyanakkor a genetikai mutációk kimutatására is alkalmasak, így lehetővé teszik azt, hogy a daganatos betegek célirányos, személyre szabott kezelést kaphassanak, ez esetben pedig a mellékhatások is csekélyebbek, ami nagyon fontos szempont, hiszen a beteg életben tartása mellett arra is hangsúlyt kell fektetni, hogy milyen az életminősége.

Dr. Simona Gurzu megjegyezte, a diagnózis felállításán túl, a továbbiakban az onkológus döntést kell

hozzon arról, hogy mi a legmegfelelőbb kezelés az adott beteg számára. Például egy melléganattal diagnosztizált páciens esetében az onkológusnak szüksége van háttérinformációkra ahhoz, hogy el tudja dönteni, megfelelő-e az adott beteg számára például a hormonterápia. Ez pedig behatóbb patológiai és genetikai vizsgálatokat igényel. A jelenlegi kapacitás mellett a kórház patológiai laboratóriumában napi 250–300 szövettani mintát tudnak megvizsgálni, az új, korszerű automata berendezésekkel azonban naponta akár több mint 800-ra is lehetőség adódik majd.

– Ezek a berendezések a pácienseknek esélyt jelentenek az életre – hangsúlyozta.

A Maros Megyei Sürgősségi Kórház patológiai laboratóriumában vizsgált minták alapján leggyakrabban nőgyógyászati, illetve az emésztő- és bélrendszert érintő daganatokkal találkoznak a szakemberek, de az elmúlt évben több mint 200 páciensnél állapítottak meg vastag- és végbélrákot, több mint ezer páciensnél bőrdaganatot mutattak ki, 140 esetben pedig vékonybél-daganatra derült fény – sorolta dr. Simona Gurzu, aki szerint sajnos sok a fiatal, és sokuknál már előrehaladott stádiumban derül fény a betegsége. Az elmúlt hónapban három, negyedik stádiumú

Fotó: Menyhárt Borbála

nőgyógyászati daganattal diagnosztizált páciens vesztette életét, 37, 38 és 43 évesek voltak.

Mint ismeretes, nemrég zárult egy, a központi régiót felölelő méhnyakrákszűrés kampány, amelyben Maros megye is részt vett, és aminek köszönhetően sok nő fért hozzá az ingyenes szűrővizsgálathoz. A résztvevők 15 százalékánál pozitív lett a vizsgálat eredménye – válaszolta újságírói kérdésre a patológiai osztály vezetője.

A sajtótájékoztatót jelen volt Rodica Biro, a Maros Megyei Egészségbiztosító Pénztár igazgatója is, aki többek között az orszá-

gos onkológiai programról, annak finanszírozásáról beszélt. Mint mondta, a rendelkezésre álló adatok szerint Maros megyében tavaly ötezer daganatos beteg szerepelt nyilvántartásban. A múlt évre 126 millió lejt szántak Maros megyének az országos onkológiai program keretében, azonban meghaladták ezt az összeget, 130 milliót költöttek a daganatos betegek ellátására.

A február 4-i, rák elleni harc világnapja alkalmából közzétett országos statisztika szerint Romániában évente több mint 100 ezer személynél diagnosztizálnak rákot, és tavaly januártól szeptem-

berig több mint 564 ezer daganatos beteg szerepelt az egészségügyi nyilvántartásban, két százalékkal több, mint az előző év ugyanazon időszakában.

A férfiak körében a leggyakoribb daganatos megbetegedések a prosztatarák (18,2%), a tüdőrák (14,8%) és a vastagbélrák (14,1%), míg a nők körében a mellrák (26,8%), a vastagbélrák (11,6%) és a méhnyakrák (7,1%). Országunkban a rák az egyik vezető halálozási ok, 2023-ban több mint 56 ezer áldozatot követelt. Európai viszonylatban Romániában a legmagasabb a mell- és méhnyakrák okozta halálozási arány.

Szarka Tamás kapja 2025-ben a Petőfi Zenei Díj Életműdíjat

A Kossuth-díjas és kétszeres Petőfi zenei díjas felvidéki énekes, zenész, zeneszerző, költőnek ítelték oda idén a Petőfi Zenei Díj Életműdíjat. Szarka Tamás a magyar könnyűzene egyik legrangosabb elismerését február 8-án veszi át. A tiszteletére rendezett gálaműsorban színművészek és énekesek köszöntik a sokoldalú előadóművészt.

Kilencedik alkalommal adják át a Petőfi Zenei Díj Életműdíjat. 2025-ben Szarka Tamás veszi át az elis-

Fotó: MTVA/Csöndör Kinga

merést, a közmédia – a korábbi évek hagyományát folytatva – tiszteletére gálaműsort rendez, amelyben a magyar könnyűzene és a színművészet kiválóságai lépnek színpadra. A Kossuth-díjas énekes, zenész nyolcvéves kora óta hegedül, és több zenei műfajban bizonyított. 19 éves korától jelentős hatást gyakorol a könnyűzenére a magyar népzenei örökség gyarapításával. Testvérével, Szarka Gyulával 1983-ban alapította az egyedi hangzásvilágú Ghymes együttest.

A sokoldalú felvidéki művész a kultúra több területén alkotott maradandót, írt színházi darabot, musicalt, szimfóniát és szakrális művet, szerzett filmzenét és jelent meg verseskötete, amelynek borítóján saját festménye szerepel. Kiemelt figyelmet fordít a tehetséggondozásra és a jótékonykodásra, mindezek mellett a Szakcsi Rádió grémiumának tagja. Szakmai munkásságával évtizedek óta hozzájárul a világ magyarsága összetartozásának és nemzeti identitásának erősítéséhez. Számos szakmai elismerésben részesült, köztük két alkalommal Petőfi Zenei Díjat kapott. 2023-ban az Állnak az órák című szerzeménye „Az év zenei felvétele” lett, és a közmédia által készített klipet egy másik kategóriában is díjazták, 2024-ben pedig az Ott-hon vagyunk című dala nyerte el „Az év zenei felvétele” díjat.

A nemzeti egységet erősítő, a kultúrát gazdagító és időtálló alkotásai előtt nagyszabású gálaműsorral tiszteleg a közmédia február 8-án 20.40-kor. A Dunán látható díjátadó Szarka Tamás életművéből válogat, ismert művészek dalokkal, versekkel, tánccal köszöntik az ikonikus alkotót.

Petőfi Zenei Díj – Életműgála – Szarka Tamás – február 8-án 20.40-kor (romániai idő) a Dunán. (közlemény)

HÍRADÓS SZERKESZTŐ-RIPORTERT KERES KOLOZSVÁRRA AZ ERDÉLY TV

ETV ERDÉLY TV

Fiatalos, dinamikus csapatunkba munkakönyves szerkesztő-riporteri állás betöltésére várjuk a jelentkezőket. A munkavégzés helye: Kolozsvár.

Kínálatunk:

- Stabil munkahely egy folyamatosan fejlődő televíziós szerkesztőségben
- Kreatív, kihívásokkal teli munka
- Lehetőség a szakmai fejlődésre és tapasztalatszerzésre

Elvárások:

- Lelkesedés és elkötelezettség a televíziós tartalomkészítés iránt
- Jó kommunikációs készség
- Rugalmasság és csapatban való együttműködés képessége

Előnyt jelent:

- Szakirányú végzettség vagy szakmai tapasztalat
- Jártasság a közéletben
- Kifogástalan magyar nyelvismeret és román nyelvtudás

A jelentkezők fényképes szakmai önéletrajzát az allas@erdely.tv email címre várjuk február 10-ig

MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MEGYEI UTAK SZOLGÁLAT

HIRDETÉS

A MAROS MEGYEI TANÁCS, „Az útpadka és árkok kiépítése a 154A jelzésű megyei úton, Magyaró és Holtmaros településeken, Magyaró községben” című projekt kezdeményezőjeként tájékoztatja az érintett nyilvánosságot, hogy a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség a környezeti hatásvizsgálati eljárás keretében azt a döntést hozta, hogy a beruházás elvégzéséhez nem szükséges környezeti hatástanulmány. „Az útpadka és árkok kiépítése a 154A jelzésű megyei úton, Magyaró és Holtmaros településeken, Magyaró községben” projektet Maros megyében, Magyaró község Magyaró és Holtmaros településein fogják kivitelezni.

A besorolási döntés tervezete és annak indoklása megtekinthető a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség székhelyén (Marosvásárhely, Hídvég utca 10. szám) az alábbi időpontokban: hétfőn 9:00-15:00, valamint keddtől péntekig 9:00-12:00 óra között. Az információk elérhetők továbbá a <http://apmms.anpm.ro> weboldalon is. Az érintett nyilvánosság a besorolási döntés tervezetével kapcsolatban észrevételeket vagy megjegyzéseket tehet a hirdetésnek a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség internetes oldalán való közzétételétől számított 10 napon belül.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Ovidiu Dancu
ALELNÖK

MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MEGYEI UTAK SZOLGÁLAT

HIRDETÉS

A MAROS MEGYEI TANÁCS a „151D jelzésű megyei út Nyárádtó - Ákosfalva közötti szakaszának felújítása, I. szakasz” című projekt kezdeményezőjeként tájékoztatja az érintett nyilvánosságot, hogy a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség a környezeti hatásvizsgálati eljárás keretében azt a döntést hozta, hogy a beruházás elvégzéséhez nem szükséges környezeti hatástanulmány. A projekt Maros megyében a DJ151D jelzésű megyei úton, Nyárádtó és Ákosfalva között, Dózsa György község területén, az 1+323 - 2+840 kilométerszelvények között valósul meg.

A besorolási döntés tervezete és annak indoklása megtekinthető a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség székhelyén (Marosvásárhely, Hídvég utca 10. szám) az alábbi időpontokban: hétfőn 9:00-15:00, valamint keddtől péntekig 9:00-12:00 óra között. Az információk elérhetők továbbá a <http://apmms.anpm.ro> weboldalon is. Az érintett nyilvánosság a besorolási döntés tervezetével kapcsolatban észrevételeket vagy megjegyzéseket tehet a hirdetésnek a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség internetes oldalán való közzétételétől számított 10 napon belül.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Ovidiu Dancu
ALELNÖK

Pontosít az ANAF

A CLICK! által közzétett cikkel – „Minden olyan román állampolgár figyelmébe, akinek ilyen összeg van a bankszámláján: függetlenül attól, hogy melyik banknál van a pénz, az ANAF megadóztatja. 2025. január 1-jén lépett hatályba a rendelet” – kapcsolatban, amelyben az áll, hogy „2025. január 1-jétől azok a román állampolgárok, akiknek a bankszámláján 2430 lejnél nagyobb összeg van, és nem vallják be jövedelmüket, pótlólagos adófizetésre lesznek kötelezve”, az ANAF a következőket pontosítja:

– amint azt tavaly is közöltük, megismételjük, hogy a bankszámlákon lévő összegek után nem kell sem egészségbiztosítási járulékot, sem jövedelemadót fizetni.

Az adótörvénykönyv szerint az ezen összegekből származó kamatjövedelem után jövedelemadót és adott esetben egészségbiztosítási járulékot kell fizetni, figyelembe véve a törvényben meghatározott felső határokat.

Emlékeztetül, a befektetési jövedelmekre (beleértve a kamatokat is) vonatkozó jelenlegi CASS-fizetési rendszer 2018 óta van érvényben.

Az Adó- és Pénzügyi Hivatal (ANAF) arra ösztönzi az adófizetőket, hogy a félreértések és félreértelmezések elkerülése érdekében kizárólag hivatalos forrásokból tájékozódjanak.

Általános adózási információkért az adófizetők a 031.40.39.160-as telefonszámon hívhatják a Call Centert.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

GONDOZÓNŐT keresünk öreg hölgy mellé mindennap 8-tól 14 óráig. Tel. 0773-789-963, 0265/269-298. (25032-I)

KÜLÖNFÉLÉK

FAMETSZÉST, permetezést, faültetést, fakivágást, faelhordást vállalunk. Tel. 0774-574-527. (24904)

VÁLLALUNK szobafestést, tetőjavítást, szigetelést stb. Tel. 0742-344-119, Vilmos. (24991)

BETEG, idősgondozást igényel saját lakásán? Tel. 0752-528-048. (25031-I)

VÁLLALUNK háztetőkészítést cserépből vagy lemezből, kisebb javítást, meszelést, hidroizolációt, szigetelést stb. Tel. 0758-880-496, Csaba. (24992)

MEGEMLEKEZÉS

Február 6-án már tíz éve, hogy elment tőlünk, mint a lenyugvó nap, de szívünkben most is él, és örökké ott marad.

Így emlékezünk a volt ákosfalvi

BORCSA ERZSÉBET
tanítónőre.

Hiányodat mindig érezzük. Szerettei. (25038-I)

Fájó szívvel emlékezünk a szeretett férjre, apára,

MIKLÓS BÉLÁRA

halálának első évfordulóján. Emlékét mindörökké szívünkben őrizzük. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Bánatos özvegye, Kinga és leánya, Blanka. (25023-I)

Fájó emlékként élem meg minden évben február 6-át, amikor szeretett

ROZIKÁM

immár 9 éve örökre itthagytott.

Nyugodj békében, drága RÓZSÁM!

Bánatos férjed, Pista. (25019-I)

Kegyelettel és fájó szívvel emlékezünk február 6-án

OLTEAN ESZTERRE

halálának 6. évfordulóján. Nyugodj békében, drága Édesanyánk! Emléked, aggódó szereteted szívünkben őrizzük. Szerettei. (25048-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

MIKLÓS BÉLA

a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia egykori tagja, Százhalombatta város díszpolgára, 2025. február 2-án, életének 78. évében, hosszú szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének.

Kegyelettel emlékezünk Rá. Emléke szívünkben örökké élni fog.

Székely Levente és családja. (25046-I)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Őszinte együttérzésünket fejezzük ki Mészáros Jenő kollégánknak ÉDESAPJA elhalálozása alkalmából.

A marosvásárhelyi Alpha Transilvană Alapítvány vezetősége és munkaközössége. (24228-I)

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

FIATAL, ENERGIKUS SZEMÉLYT alkalmazunk munkakönyvvel HÁZTARTÁSI MUNKÁK elvégzésére. Tel. 0723-244-200. (sz.)

DORA OPTICS

Teljes körű ellátás
az egész családnak!

Szemészet	Gasztroenterológia
Kardiológia	Fül-orr-gégészet
Érsebészet	Tüdőgyógyászat
Plasztikai sebészet	

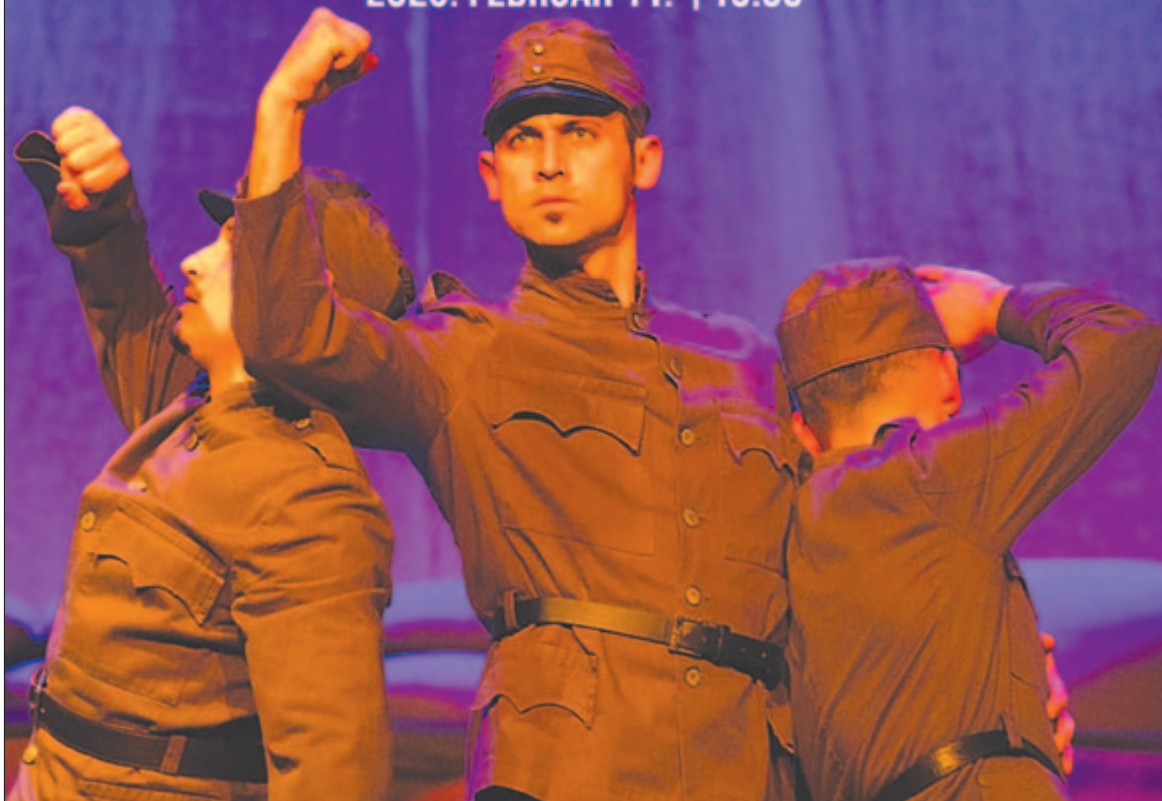
SPITAL DORA OPTICS

www.doraoptics.ro 0733 553 976

IMÁDSÁG HÁBORÚ UTÁN

Maros Művészegyüttes előadótérme

2025. FEBRUÁR 11. | 19:00

KÖNYV ÉS GYERTYA

35

ÉVFORDULÓ

2025. február 10.

A könyves, gyertyás felvonulás 35. évfordulójára szervez megemlékezést az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete, amelyre Önt is szeretettel várjuk!

Az esemény programjait:

14:30 óra: könyves, gyertyás felvonulás (mindenki hozzon magával egy könyvet).

Találkozó a sportcsarnok előtt, ahonnan együtt vonulunk majd az Aranka György-szoborhoz. Ezt követően koszorút helyezünk el ott.

18:00 óra: Könyv és Gyertya gálaműsor és díjátadó.

Helyszín: Kultúrpalota, nagyterem.

Fellép a Boróka és a Borsika, valamint a Napsugár néptánc-együttes, a Maros Művészegyüttes, a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia.

Az eseményre a belépés ingyenes!

Újdonság a Kobak könyvesboltokban:

Pataki János

NYÁRÁDSZEREDA

AUTONÓM SZÉKELYFÖLD I.

Maroszek, Miklósvár-Bardócszék

Pataki János

Autonóm Székelyföld I.

Négy kötetben tárul az olvasó elé egész Székelyföld, kötetenként két-két széklet bemutatva.

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Marosvásárhelyi Rádió Románia **96 FM**
106,8 FM
1323 AM
www.marosvasarhelyiradio.ro